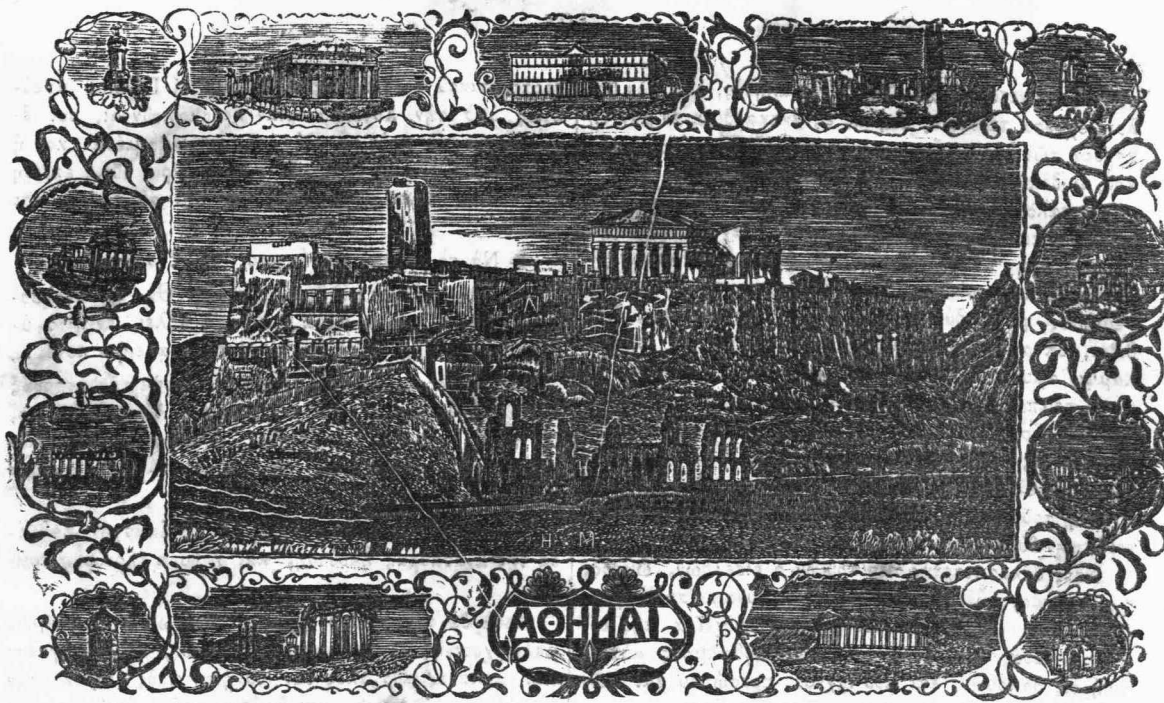

Η ΕΥΤΕΡΗ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΜΕ

Φυλλάδ. 105.

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑΣ.

Τόμος. Ε'.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΤΗΝ 4 ΙΑΝΝΟΥΑΡΙΟΥ 1852.

ΘΟΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ.

ΤΟ ΑΝΕΥ ΜΗΤΡΟΣ ΤΕΚΝΟΝ.

Μέρος Α'.

1816.

Α'.

Προοίμιον.

Κατὰ τὸ ἔτος 1816, ἡ ὁδὸς Κοκενὰρ, ἀντὶ νὰ ἐνώνῃ τὸ προάστειον τοῦ ἰχθυοπωλείου (Poissonière) μετὰ τινος ἐκ καλλιτεχνῶν κατοικοῦμένης νέας συνοικίας, τῆς κομποτάτης ἴσως τῶν Παρισίων, ἔληγε πρὸς τὴν μεσημβρινὴν αὐτῆς ἐσχατιὰν εἰς ἐρήμους πεδιάδας, ἀκαλλιεργήτους κήπους καὶ τὴν μήπω ἐξ ὁλοκληρίας ἐκτισμένην ὁδὸν τῶν Μαρτύρων. Ἡ ὁδὸς τοῦ νέου ἀγίου Γεωργίου καὶ ἡ τῶν νέων Ἀθηνῶν οὐτε κἀν ἐσχεδιασμένα ὑπῆρχον, ἡ δὲ τῆς Νίκης, ἡ πρότερον ὁδὸς τῆς ἀγίας Εἰρήνης καλουμέ-

νη, ἀπετέλει ἀπὸ τοῦ Βουλευαρίου, τὴν ἀνωτέραν τῆς πολυπληθοῦς συνοικίας ζώνην.

Ἡ ὁδὸς Κοκενὰρ πολλὰ τῆς ἀρχαίας αὐτῆς ἐρημίας διατηρεῖ εἰσέτι ἰχνη. Βλέπων τις αὐτήν, τὴν σημερινὴν στενὴν εἰσέτι, σκολιὰν, καὶ ὑπὸ μικρᾶς ἀνθρώπων τάξεως κατοικοῦμένην ὁδὸν, δύναται εὐκόλως νὰ φαντασθῇ ὅποια τις πρὸ εἴκοσιν ἐτῶν ἦν, καὶ νὰ ἐννοήσῃ ἐπομένως τὴν δεινὴν θέσιν τῆς κυρίας Δουβοᾶ, χήρας στρατηγοῦ, ἡναγκασμένης νὰ ἔχῃ οἶκημα ἐν τῇ ὁδῷ ταύτῃ καὶ μάλιστα εἰς τὴν τετάρτην δροτὴν.

Εἶναι ἀληθές, ὅτι, ἀφοῦ ἀνέβαινέ τις τὰς ἐκατὸν βιβλίδας, δι' ὧν ἐφέρετο εἰς τὸ οἶκημα τῆς κυρίας Δουβοᾶ, ἐδοκίμαζε ζωρὰν ἐκπληξιν, βλέπων ἑαυτὸν ἐν μέσῳ τεσσάρων δωμάτων μικρῶν μὲν, (ὁμολογητέον), ἀλλ' ἐχόντων καθαριότητα, ἣν προσθαné τις ἀπὸ τοῦ ἐξωγραφημένου καὶ ἐπιμελῶς ἡλειμμένου κατωφλοῦ οὐδὲν ἦτον ὅμως, καὶ τοι τῆς πρώτης προσβολῆς εὐχαρίστου εὐνης, καὶ τῶν βλεμμάτων εὐαρέστως ἐπαναπαυομένων ἐπὶ τὴν τάξιν καὶ τὴν περιέργειαν, ἣν ἡ τοῦ οἰκήματος ἀρμονία διήγειρεν, ἐντὸς ὀλίγου ἡ καρδιά του ὑπερεθλιβετο ἐπὶ τῇ ὄψει τῶν καθεκστα, ἅτινα ἐναργέστατα τὴν τῆς κυρίας Δουβοᾶ ἐδεικνυον ἐνδείαν. Ἡ κλίνη, λόγου χάριν, ἡ ἐν τῷ κοι-

τῶν διευθύνετο μὲν καλῶς, εἶναι ἀληθὲς, ὑπὸ τὸν θόλον, ἔχουσα τέσσαρας στήλας ἐξ ἀνακαρδίου, ἐν μὲν τῇ κορυφῇ τῶν ὀπίων ἦσαν κιονόκρανα ἐξ ἐπιχρύσου χαλκοῦ, ἐν δὲ τῇ βάσει στηρίγματα μικρῶν Νικῶν ἐκ τοῦ αὐτοῦ μετάλλου· ἀλλ' ἀντὶ τάπητος ἐδλεπέ τις χονδρὸν ἔριον, οὗ τὰ διὰ βελόνης ποικίλματα δὲν ἠδύναντο νὰ κρῶσιν τὴν παλαιότητα αὐτοῦ. Μία μόνη γωνία δὲν ἐστερεῖτο ἐκ κρεμοῦς· καὶ τοὶ δὲ δριμυτάτου ὄντος τοῦ χειμῶνος, μόλις δύο ἢ τρεῖς θαυλοὶ ἀσθενὲς φῶς διέδιδον, ὅπερ ἐκ διαλειμμάτων ἐρρίπτον εἰς τὸ οἶκημα λάμπειν ἀμυδρὰν καὶ πρόσκαιρον.

Ἡ πέμπτη καὶ ἡμίσεια ὥρα ἐσήμανεν ἤδη, ὅτε κρότος βήματος ἐπὶ τῆς κλίμακος ἐξήγαγε τὴν κυρίαν Δουβοᾶ τῆς θλιβεραῆς ὀνειροπωλήσεως, ἧτις πρὸ μιᾶς ὥρας κατέλαβεν αὐτήν. Τὸν κρότον τοῦτον ἀκούσασα, ἠγέρθη τοῦ θρονίσκου αὐτῆς, ἤναψε ταχέως φῶς καὶ ἤνοιξε τὴν θύραν πρὶν ἢ ὁ κῶδων αὐτῆς κρούσῃ.

Νέος δεκαοκταετής περίπου ἦν ὁ εἰσελθὼν, ὠχρὸς, καχεκτικός, οὗ οἱ κυανοὶ ὀφθαλμοὶ γυναικείον ἐξέφραζον δειλίαν. Ἐβίλησεν εὐσεβάτως τὴν χεῖρα τῆς κυρίας Δουβοᾶ, καὶ ἐνατένισε τοὺς ὀφθαλμούς αὐτοῦ, πλήρεις δακρύων, ἐπὶ τοῦ ἰσχυροῦ προσώπου καὶ τῶν ἡλλοιωμένων τῆς μητρὸς αὐτοῦ χαρακτηρισμῶν.

— Πῶς ἔχεις τὸ ἐσπέρας τοῦτο; ἠρώτησε, καὶ τοὶ μὴ ἔχων ἀνάγκη τῆς ἐρωτήσεως ταύτης ἵνα μάθῃ πόσον αἱ λύπαι τῆς μητρὸς αὐτοῦ ἀπὸ πρῶτας ἠϋξήσαν.

— Καλῶς, τέκνον μου, καλῶς, σὲ βεβαιῶ, Σαμουήλ.

Μετά τὸ εὐσεβὲς τοῦτο ψεῦδος, ὅπερ ἡ κυρία Δουβοᾶ ἐγνώριζεν ὅτι δὲν ἠθέλε πιστεῦσαι ὁ υἱὸς αὐτῆς, ἐκάθισαν ἀμφοτέρω ἀπέναντι ἀλλήλων, καὶ ἀνελύθησαν εἰς δάκρυα.

— Ὡ τέκνον μου! τέκνον μου! τί θὰ γένης ἄνευ τῆς μητρὸς σου· ἀνέκραξεν ἡ κυρία Δουβοᾶ ἀπηλπισμένη, ριφθεῖσα εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ υἱοῦ τῆς, ὃν ἔθλιψε μετ' ἀπελπισίας ἐπὶ τοῦ στήθους τῆς.

— Ἀκουσον, Σαμουήλ, εἶπε πάλιν ἡ κυρία Δουβοᾶ μετὰ φωνῆς συγκινητικῆς, ἀναλαβοῦσα τὰς δυνάμεις αὐτῆς· ἀκουσον, ἄς μὴ ἤμεθα πλέον ἀσθενεῖς, καὶ ἄς μὴ ζητῶμεν νὰ διαπαιδαγωγώμεθα ὑπ' ἀνωφελῶν ὀνειροπωλημάτων, ἅτινα οὗτ' ἐμὲ, φεῦ! οὕτε σὲ ἀπατῶσι. Τὸ κατατήκῃν με δεῖνόν καθ' ἐκάστην τὰ μέγιστα ἐπαυξάνει· ἴσως, ἐντὸς ὀλίγου, τέκνον μου... τέκνον μου, θὰ ἦσαι ὀρφανός... .

Ἐρρίφη ἐκ νέου εἰς τοὺς κόλπους τοῦ υἱοῦ αὐτῆς, καὶ οἱ λυγμοὶ τῶν ἐπολλαπλασιάσθησαν ἐπὶ πολλὸν εἰς αἰετὶ χρόνον.

Ἡ κυρία Δουβοᾶ ἀπαλλαγεῖσα ἡσύχως τῶν ἀναγκασιμῶν τοῦ Σαμουήλ,

— Ἡ θέσις ἡμῶν, εἶπεν, εἶναι χαλεπὴ καὶ δυσχερὴς, βλέπεις· δὲν ἐδυνήθη νὰ ἀπολασῶ εἰσέτι τῆς ὀφελομένης μοι μικρᾶς συντάξεως, ὥς χήρα στρατηγοῦ πεσόντος ἐν τῷ πεδίῳ τῆς μάχης... Τὰ εἰς τὴν πραγματοποιήσιν ταύτης προσκόμματα εἰς τοσοῦτον ἐνδείας μᾶς κατήντησαν, ὥστε ἐν μεγίστῃ περὶ τοῦ μέλλοντός σου εὐρίσκομαι ἀνησυχία. Ἀπόφασιν ἀπεφάσισα ἀπηλπισμένην· ἐνεπιστεῖθην τοὺς σκοποὺς μου εἰς τὸν λοχαγὸν Λουσιώτ, πρὸς ὃν διέγραψα εἰλικρινῶς τὴν ἐν ἡ εὐρισκόμεθα πενίαν, καὶ παρεκάλεσα νὰ συνεργήσῃ ἵνα λάβῃς δίπλωμα ὑποδοθητοῦ χειρουργοῦ, καὶ οὕτως ἐκτελῇς ὑπηρεσίαν ἐν νοσοκομείῳ τινὶ ἢ ἐν συντάγματι. Ἴνα δὲ σὲ ἀπαλλάξω τῶν περιπετειῶν τοῦ

στρατιωτικοῦ σταδίου, εἰς ὃ πάντες οἱ Γάλλοι ἀφελκτικῶς ὑπὸ τὴν Αὐτοκρατορίαν προσκαλοῦνται, σοὶ ἐχορήγησα τὰ πρὸς σπουδὴν τῆς Ιατρικῆς μέσα· καὶ ἡ πρόνοιά μου δὲν ἐψεύσθη· δι' ὃ ὑπερχαίρω νῦν, ἐπειδὴ διὰ τούτου δύνασαι ν' ἀποφύγῃς τὴν ἀθλιότητα καὶ ἐνδεῖαν.

— Νὰ σὲ ἀφήσω, μητέρα μου, νὰ σὲ ἀφήσω!

— Ὅχι, τέκνον μου, ὄχι, ποτέ. Θὰ σὲ ἀκολουθήσω· θὰ διαμείνω μετὰ σοῦ ἐν τῇ πόλει, ἐν ἣ ὁ ὑπουργὸς διατάξῃ. Ποτέ δὲν θὰ σὲ ἐγκαταλείψω ποτέ... .

Βῆξ, ἀκολουθοῦμενος ἀπὸ αἶμα, διέκοψε τὰς ἀφρονὰς ταύτας ὑποσχέσεις. Τὸ πελιθὸν τοῦ θανάτου φάσμα, ἐπὶ τινὰς στιγμὰς λησμονηθὲν, ἀνεφάνη μετὰ τῶν δύο ἀτυχῶν, πλασμάτων, τῶν μακρὰν θλιβερὰν σιωπὴν διαγόντων.

Τότε βημάτων κρότος ἀμυδρῶς εἰς ἐκάστην βαθμίδα τῆς ἀναβάθρας ἠκούσθη, καὶ ἡ θύρα ἐκρούσθη τραχέως.

Μετά δὲ ταῦτα αὐτὴ ἠνοίχθη· ἄνθρωπός τις εἰσῆλθε μελαγχροίνης μορφῆς, ὑπεργεγηρακῆς, οὗ οἱ μεγάλοι καὶ μέλανες μύστακες δὲν συνῆδον πρὸς τὴν λευκὴν τοῦ κόμην. Ἄλλως, καὶ ἂν δὲν ἔφερεν ἐρυθρὰν ταινίαν ἐπὶ τῆς κομβιοδόχης τοῦ ἐπενδύτου του, στεγανῶς κεκλεισμένον· καὶ ἂν ἡ δεξιὰ τοῦ χεῖρ δὲν ἦν ἠκρωτηριασμένη ἀπὸ πληγῆν τινα, ἀδύνατον ἦν νὰ μὴ ἀναγνωρίσῃ τις αὐτὸν ὡς ἓνα τῶν γηραιῶν ἐκείνων στρατιωτῶν, δι' ὃν ὁ Ναπολέων τοσοῦτον ἔμαθε νὰ ὠφεληται, ἂν καὶ, ἀληθῶς εἰπεῖν, οἱ πλείονες αὐτῶν οὐδεμίαν ἄλλην εἶχον ἀξίαν ἢ τυφλὴν ὑποταγὴν καὶ βάρβαρον ἀνδρίαν. Ὁ ἀνὴρ οὗτος ἦν, ὡς φαίνεται, φίλος τῆς οἰκογενείας Δουβοᾶ· διότι ἡ ἀσθενὴς τὸν ὑπεδέχθη μετὰ μελαγχολικοῦ μὲν, ἀλλ' εἰλικρινοῦς μειδιάματος, ἐνῷ ὁ Σαμουήλ ἀπέστρεψε τὴν κεφαλὴν, ἵνα ἀπομάξῃ τὰ ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ῥέοντα δάκρυα.

— Ἰδὲ παληκάρι ὅπου νὰ κλαίῃ; ἐφώνησεν ὁ στρατιωτικός. Περίμενε, παιδί μου, νὰ ἰδῇς δάκρυα; Τί διάβολον; Ἐνασχολήσου μᾶλλον νὰ ἐτοιμασθῇς καὶ ν' ἀναχωρήσῃς· διότι ἰδοὺ ὁ διορισμός σου ὡς ὑποβοητοῦ χειρουργοῦ εἰς τὸ τάγμα τῶν ἐν Καμβραὶ ἐπιτελῶν, εἰς τὸ βόρειον τμήμα. Λάβε, ἀνάγνωθι τὸ φύλλον τῆς ὁδοιπορίας σου. Ὁ ν ο μ ε, Σ α μ ο υ ἡ λ Δ ο υ β ο ᾶ β α θ μ ὸ ς, ὑ π ο β ο η θ ὸ ς χ ε ι ρ ο υ ρ γ ὸ ς· ἄ φ ι ξ ι ς εἰς τὴν θ έ σ ι ν τ ο υ τ ῆ ῥ Ὑ Ὁ κ τ ω β ρ ί ο υ 1 8 1 6.

— Τῇ 4 Ὀκτωβρίου· ἀλλ' ἔχομεν σήμερον 2· ἀνέκραξεν ὁ Σαμουήλ μετὰ τρόμου.

— Πρὸς Θεοῦ· τὸ ἡξέυρω· αὔριον τὸ μεσημέρι ἀναχωρεῖς· μεθαύριον, κατὰ τὴν αὐτὴν ὥραν, μετὰ τὴν μεγάλην σου στολὴν παρουσιάξῃς εἰς τὸν διοικητὴν τῶν ἐπιτελῶν, καὶ ἐκείθεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀρχιχειρουργοῦ τοῦ Νοσοκομείου.

— Δὲν θὰ ἀναχωρήσω αὔριον.

— Νὰ δά· παιδί μου, εἶπεν ἀποτόμως ὁ στρατιωτικός, τότε ὕπαγε νὰ ζητήσῃς ὅπου θέλεις διακαιώματα ὑποβοητοῦ, καὶ φίλους, εἴτινες νὰ σὲ συνδράμωσιν. Ἡξέυρεις πόσα ἐμπόδια ἀπῆντησα μέχρις οὗ κατορθώσω, δι' ἣ μῆτηρ σου διὰ τῆς πρὸς ἐμὲ ἐπιστολῆς τῆς ἐζήτη. Ὅταν ἐπρόκειτο περὶ ἐμοῦ, ἐπρότιμῃσα μᾶλλον νὰ λαμβάνω τὸν ἡμισυ μισθόν ἢ νὰ παρακαλέσω διὰ τε ἐκείνους, εἴτινες χαμερπῶς τοὺς νέους ὑπουργοὺς κολακεύουσιν. Αἱ καλὰ! ὅτι ὁ

πὲρ ἑμαυτοῦ δὲν ἔπραξα, ἀνεδέχθην ὑπὲρ τοῦ υἱοῦ τοῦ στρατηγοῦ μου. Μοι τὸ ἡρνοῦντο, ἀλλ' ἐγὼ ἐπέμενον· μοι ἀνέτεινον δυσκολίας, ἀλλὰ τὰς ἐξωμάλυνον, καὶ τὴν σήμερον ὅτε σοὶ φέρω ὅ,τι μετὰ τοσοῦτων μόχθων καὶ πόνων ἡδυνήθην νὰ ἐπιτύχω, ἀρνέεται τὴν πρόσκλησιν καὶ λέγεις, δὲν θὰ ἀναχωρήσω.

— Ἀλλὰ, τὴν μητέρα μου; . . . δὲν δύναμαι νὰ ἐγκαταλείψω τὴν μητέρα μου ἀσθενῇ.

— Ἡ μήτηρ σου, ὑπέλαβεν ὁ λοχαγὸς, ὀργισθεὶς, πολὺ περισσότερον παρ' ὅ,τι ἡ τραχύτης αὐτοῦ ἀπήτει, ἡ μήτηρ σου θὰ ἱατρευθῇ αὖριον; θὰ ἱατρευθῇ μετὰ ἑνα μῆνα; Τοιαύτης ἡλικίας καὶ μετὰ τὴν ἀσθενείαν της. . .

Καὶ πάραυτα ἐσιώπησεν.

— Σοὶ ἐπαναλαμβάνω ὅτι πρέπει νὰ ἀναχωρήσης, προσεῖπε μετὰ φωνῆς ἥτιον αὐστηρᾶς, αὐτὴ ἡ μήτηρ σου θέλει σοὶ ἀποδείξει τὴν ἀνάγκην τῆς ἀναχωρήσεώς σου. Λοιπὸν διευθετήσου, καὶ αὖριον ἀναχώρησον.

Ἡ γέρθη διὰ νὰ ἀπέλθῃ· ἀλλὰ ἐπὶ τῆς μητρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ τὸ βλέμμαξις ὁ γέρων στρατιώτης συνεκινήθη μέχρι βάθους ψυχῆς· πληρεῖς δὲ δακρύων οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἐγένοντο, παρατηροῦντος τὴν λύπην, ἥτις κατεῖχε τὰ δύο ἀτυχῇ ἐκεῖνα πλάσματα, καθ' ἣν στιγμὴν ἔμελλον ν' ἀποχωρισθῶσιν, ἴσως, ὥστε νὰ μὴ ἴδωσι πλέον ἀλλήλους διὰ παντός. Ἔτεινεν εἰς ἀμφοτέρους τὰς χονδράς αὐτοῦ χεῖρας, ὥς ὁ Σαμουὴλ καὶ ἡ μήτηρ του ἐθλίβον πολλὰ δακρύοντες, καὶ ἐξήλθε χωρὶς νὰ προσφέρῃ λέξιν, διότι ἀν' ἐδοκίμαζε νὰ ὁμιλήσῃ, οἱ λυγμοὶ αὐτοῦ ἤθελον διαβράχῃ.

Μετὰ τὴν ἀναχώρησίν του, ἡ κυρία Δουβοᾶ ἔκλαυσεν ἐπὶ τινὰς στιγμάς, ἐξαπλωθεῖσα ἐπὶ τοῦ θρονίου σκου της, σιωπῶσα καὶ οὐδὲν ἄλλο κίνημα κάμουςα, εἰμὴ τὸς ἐκ τῶν πεπνιγμένων λυγμῶν προερχομένους κλονισμούς.

Μετὰ βιαίας ἔπειτα προσπαθείας καὶ μετὰ θάρρους ὀπλισθεῖσα, ἀνεκάθισεν ὥς πρότερον, θελήσασα νὰ εἴπῃ πρὸς τὸν Σαμουὴλ λόγους τινὰς ἐνθαβρυντικούς· ἀλλὰ λυγμοὶ μόνον ἐξῆλθον τοῦ στόματος αὐτῆς, ἥτις πάραυτα ἐβρίθῃ εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ υἱοῦ της.

— Σαμουὴλ! Σαμουὴλ μου!

Καὶ ἀποφεύγουσα τοὺς ἐναγκαλισμούς του.

— Θεέ μου! Θεέ μου! Δός μοι τὴν δύναμιν νὰ ἀποχωρισθῶ ἀπ' αὐτοῦ.

Ὁ Θεὸς βεβαίως εἰσακούσας τὴν δέησιν ταύτην καὶ λυπηθεὶς τὴν δυστυχίαν, ἔστειλεν ἄγγελον διὰ νὰ τὴν καλύψῃ ὑπὸ τὴν πτέρυγάν του· ἐπειδὴ ἐντὸς ὀλίγου τὴν ἀπελπισίαν ἐκείνην διαδέχθη γαλήνη ἀλγεινὴ καὶ καρτερικὴ, τῆς ὁποίας τὴν ἐπιβόριαν μετὰ ταῦτα ὁ Σαμουὴλ ὑπέστη.

Ἡ γέρθη διὰ νὰ ἐτοιμάσῃ ὅλα τὰ ἐργαλεῖα, ἅτινα ὁ Σαμουὴλ ἔμελλε νὰ φέρῃ κατὰ τὸ ταξειδίον του. Δὲν ἡμέλησεν οὐδὲ παρέλειψέ τι, ἀλλὰ καὶ μέχρι τῶν λεπτοτάτων λεπτομερειῶν ἐφθασε, μετὰ θαυμασίας προνοίας, ἐνώνουσα μεθ' ἑκάστης αὐτῶν, διδασκαλίαν ἀπλὴν καὶ σαφῇ, περὶ τοῦ τίνι τρόπῳ ἔπρεπε νὰ μεταχειρισθῇ ταῦτα, καὶ νὰ τὰ κυβερνᾷ μετὰ τὴν αὐστηροτέραν οἰκονομίαν.

Μετὰ ταῦτα κλείσασα ἐντὸς μεγάλου κιβωτίου τὰ ἐπιπλα καὶ τὰ ἐφόδια, ἀπέσπασεν ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ αὐτῆς ἐγκόλπιον, ὅπερ ποτὲ δὲν ἔφρηκε, καὶ ἐντὸς τοῦ ἐποίου ἦσαν τρίχες τοῦ στρατηγοῦ Δουβοᾶ.

Ἦνοιξε τὸ λιθοκόλλητον αὐτὸ ἐγκόλπιον, ᾗνωσε

τρίχας αὐτῆς μετὰ τοῦ συζύγου της, καὶ τὸ ἔδωσεν ἔπειτα πρὸς τὸν Σαμουὴλ. Τότε εἰσέει τὰ δάκρυα ἔτρεχον ἐπὶ τῶν παρειῶν αὐτῆς, ἀλλὰ ἡρέμα καὶ σιωπηλῶς.

Ἐπειτα ἡσπάσθη τὸν Σαμουὴλ εἰς τὸ μέτωπον καὶ ἐχωρίσθησαν μέχρι τῆς πρωίας τῆς ἐπαύριον· διότι εἶχεν ἤδη σημάνει ἡ δωδεκάτη τῆς νυκτός.

Εἰς τὴν ἡλικίαν τοῦ Σαμουὴλ ὑπὸ τῆς ἰσχύος οὐδεμιᾶς λύπης ἐμποδίζεται τις τῆς ἀναπαύσεως. Ζαλισθεὶς ἀπὸ τὰς κατὰ τὴν ἡμέραν ταραχὰς καὶ ναρκωθεὶς ὑπὸ τῶν δακρύων, δὲν ἤργησε νὰ πέσῃ εἰς βαθὺν ὕπνον. Ἀλλὰ δὲν συνέβη τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὴν κυρίαν Δουβοᾶ, ἥτις ὑπὸ βραδέος κατετήκετο πυρετοῦ καὶ ὑπ' ἀδιαλείπτου δεινῆς στηθικῆς νόσου ἐταράττετο. Καὶ ἔπειτα, ἄλλως, μήτηρ μέλλουσα μετ' ὀλίγας ὥρας νὰ ἀποχωρισθῇ τοῦ υἱοῦ της δύναται ποτὲ νὰ κοιμηθῇ, μήτηρ ἀποπνησκούσα, μήτηρ λέγουσα καθ' ἑαυτήν· « Ἀκόμη αὖριον, καὶ ἔπειτα δὲν θὰ τὸν ἴδω, δὲν θὰ ἀκούσω τὴν γλυκεῖαν αὐτοῦ φωνήν, τὴν βαθέως συγκινοῦσάν με. Ὅταν τὰ δεινὰ μου λάβωσιν ἐνέργειαν, τότε δὲν θὰ δύναμαι νὰ ἀνυψῶ τὴν κεφαλὴν μου . . .

« Ποτέ! ποτέ! »

Ὅποσον μακρὰ ὑπῆρξεν ἡ νύξ ἐκείνη διὰ τὴν δυστυχίαν!

Καὶ ὅμως καὶ τὴν ζωὴν της αὐτὴν θὰ ἔβιδεν, ἵνα σταματήσῃ ἐν τῶν λεπτῶν αὐτῆς, ἵνα μακρόν τι μόνον ἐκ τῶν στιγμῶν, καθ' ὥς ἤθελεν εἶναι ἀκόμῃ πλησίον τοῦ υἱοῦ της. Διότι, ἐκεῖνος κεῖται ἐκεῖ· ἀκούει τὸν ἐλαφρὸν τῆς ἀναπνοῆς του ἤχον . . . καὶ αὖριον, αὖριον . . . Ὁ Θεέ μου! ἀνία, ἀνία, ἥτις μόνον ἐν τῷ οὐρανῷ θὰ λάβῃ πέρας.

Ὁλη ἡ πρωία τῆς ἐπιούσης παρῆλθεν εἰς προσπαρσκειὰς τῆς ἀναχωρήσεως, τὰς ὁλονὲν ἀνανεούσας τὰς λύπας τῶν δυστυχίων.

Κατὰ τὴν ἐνδεκάτην καὶ ἡμίσειαν ὥραν ὁ κρότος τῶν ὑποδημάτων τοῦ λοχαγοῦ Δουστὼτ ἠκούσθη. Ἡ ἄφιξις τοῦ δημίου ἤθελε παρέξῃ εἰς τὸν καταδεδεικασμένον ἐντύπωσιν ἥτιον τρομερὰν ἀφ' ὅ,τι παρήγαγεν ἡ παρουσία τοῦ φίλου ἐκείνου, τοῦ ἀφωσιωμένου εἰς τὴν κυρίαν Δουβοᾶ καὶ τὸν υἱόν της.

Ὁ λοχαγὸς ἐχαίρεττε μετ' ἤθους τεθορυβομένου, καὶ ἀνύψωσε τὸν μύστακά του, μὴ εἰδὼς καλῶς τί ἔπραττε· διότι ἡ καρδιά του διεβράχθη εἰς τὴν θέαν τῶν δύο ὠχρῶν ἐκείνων προσώπων, ἐνώπιον τῶν κεκμηκότων καὶ ὑπὸ τῶν δακρύων πυριφλεγῶν ἐκείνων ὀφθαλμῶν. Τέλος ἐξέσπρε τὸ ὀρολόγιόν του, τὸ ἐπανέβαλεν εἰς τὸ θυλάκιόν του, καὶ πάλιν σύρας αὐτὸ ἐψιθύρισε.

— Δώδεκα παρὰ τέταρτον.

Εἰς τὰς λέξεις ταύτας ἡ κυρία Δουβοᾶ λευκὴ ὡς φάσμα ἠγέρθη μὴ δακρύουσα πλέον, μηδὲ τι ἀδυναμίας δεικνύουσα σημείον καὶ χωρὶς οὔτε ἐν μόνον τῶν νεύρων τοῦ προσώπου της νὰ δοκιμάσῃ τὴν παραμικρὰν κίνησιν.

Μὲ τὴν ὑγρὰν καὶ ψυχρὰν χεῖρά της ἔλαβε τὴν τοῦ υἱοῦ της, ὅστις ἔχυνε ποταμὸν δακρύων, καὶ ἡσπάσθη αὐτὸν βραδέως εἰς τὸ μέτωπον· ἔπειτα, πάντοτε ὀρθία τῷ ἑκάμῃ νεύμα ἀναχωρήσεως.

Ὁ λοχαγὸς ἔλαβε μεθ' ἑαυτοῦ τὸν νέον ἐκεῖνον. Ἀφοῦ ἀπεμακρύνθησαν, ἡ κυρία Δουβοᾶ ἀπόλωσεν

ἄπασαν ἐκείνην τὴν δύναμιν, ἣτις τῇ ἐδειξεν ἡρώϊ-
σμόν, τὸν ὁποῖον μόνον αἱ μητέρες δύνανται νὰ ἐννοή-
σωσι, καὶ παρεδόθη εἰς ἄκραν ἀπελπισίαν. Ἐπρόφερε
λεῖξεις διακεκομμένας, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἀνεμίνυε-
το ἀκαταπαύστως τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ τῆς· συνεστρέφετο
ἐπὶ τοῦ θρονίου τοῦ, ἐκτόπα σπασμωδικῶς τὰς χεῖράς
καὶ ἐπὶ τέλους βῆξ βίαιος ἀπεπεράτωσε τὴν μικρὰν
ταύτην κρυσίν· βῆξ, ὃν διεδέχθη μετ' ὀλίγον ἐμετός
μεθ' αἵματος· ἔπειτα ἔπεσεν ἐκτάδην ψυθιρίζουσα.

— Σαμουήλ! Σαμουήλ!

Μετὰ δύο ὥρας ὁ λοχαγὸς Δουσιὼντ ἀνέβαινε πάλιν
τὴν κλίμακα τῆς κυρίας Δουβοᾶ, καὶ κατὰ τὴν συνή-
θειάν του ἔκρουσε μὲ τὸν δάκτυλον τὴν θύραν, καί τοι
ἠνεωγμένην· ἀλλ' ἐπειδὴ οὐδεὶς ἀπεκρίθη εἰσῆλθεν.

Ἡ κυρία Δουβοᾶ ἦν ἀκόμη ἐξαπλωμένη καὶ ἀκί-
νητος.

Ὁ γέρον στρατιωτικὸς ἀνήγειρεν αὐτὴν, τὴν ἔθε-
σεν ἐπὶ τῆς κλίνης τῆς, καὶ ἠρεύνησε τοὺς παλμοὺς
τῆς καρδίας τῆς· ἀλλ' αὕτη ὀλίγον ἔπαλλεν· ἐζήτη-
σε βοήθειαν, ἔστειλε νὰ φωνάζωσιν ἱατρόν· ὁ ἱατρὸς
τέλος ἔφθασε, καὶ ἐκίνει τὴν κεφαλὴν του, οὐδεμίαν
περὶ τῆς ἀσθενοῦς ἔχων ἐλπίδα.

— Λοχαγέ, εἶπε πρὸς τὸν γέροντα στρατιωτικόν,
ὅστις ἀνατένιζεν ἐπ' αὐτοῦ βλέμματα πλήρη ἀγωνίας
καὶ λύπης· ἡ κρίσις εἶναι πολὺ σοβαρά.

Ἄν καὶ ὁ ἱατρὸς προέβλεπε δυσάρεστα, ἡ κυρία Δου-
βοᾶ συνῆλθε διὰ διάφορων μέσων εἰς ἑαυτὴν, καὶ ἔγερ-
θεῖσα ἐκ τῆς κλίνης αὐτῆς, ἔρριψε πέριξ βλέμμα ἀνῆ-
συχον, ζητοῦν τὸν Σαμουήλ.

Μετ' ὀλίγον ἀνεμνήσθη· τότε ἡ κεφαλὴ αὐτῆς κα-
τέπεσε πάλιν, τὸ βλέμμα τῆς ἐσθέσθη καὶ πικρὰ δά-
κρυα κατέβρεξαν τὰς παρεῖάς τῆς. Τέλος ἔτεινε τὴν
χεῖρα πρὸς τὸν λοχαγόν.

— Μόνη! ὑπετραύλισεν.

— Μόνη; ὅχι, εἶπεν ἐκεῖνος, ζητῶν νὰ κρατήσῃ τὴν
συγκίνησίν σου, μόνη; ὅχι· διότι οὗ· ἐν τέταρτον τῆς
ὥρας δὲν θὰ ἀπομακρυνθῶ ἀπὸ σοῦ μέχρι τῆς ἀναβρῶ-
σεώς σου, μέχρις οὐ ἀπέλθωμεν εἰς Καμβραί, καὶ ἐ-
πανιδώμεν τὸν Σαμουήλ.

Ἡ κυρία Δουβοᾶ ἀνεκίνησε θλιβερώς τὴν κεφαλὴν
αὐτῆς, καὶ πρὸς τὸν οὐρανὸν στρέψασα τοὺς ὀφθαλ-
μοὺς·

— Ἐκεῖ μόνον, εἶπε, θὰ ἐπανιδῶ τὸν Σαμουήλ.

B.

Μακρὰν τῆς μητρός του.

Βίς τὰς πρώτας κατὰ τὴν ἀναχώρησίν του ταραχάς,
τοῦ Σαμουήλ ἡ κεφαλὴ ἦν πεφλογισμένη, τὰ νεῦρα κα-
τηρηγμένα, οἱ ὀφθαλμοὶ ἐξωγκωμένοι καὶ καίοντες·
ἐν γένει δὲ ἦν βεβουλημένος εἰς νάρκωσιν θλιβεράν ἄ-
νευ συνειδήσεως. Ὁ κρότος τῆς ἀμάξης, εἰ θορυβώ-
δως τὸ λιθοστρωτὸν τριβόντες τροχοί, οἱ δυσκόλως ἐν-
τῷ στενοχώρῳ ὀχλήματι κινούμενοι πάντε ἀνθρωποὶ
διὰ νὰ καθίσωσιν θέσιν, ταῦτα πάντα εἰ μάλλον συνε-
τέλουν εἰς τὴν ἀβεβαιότητα τῶν ἰδεῶν καὶ αἰσθημά-
των του. Παρετῆρει μετ' ἀναισθησίας διερχομένης καὶ
χανομένης ἀμυδρῶς τὰς ὁδοὺς τῶν Παρισίων διὰ τῶν
ὕλων τῆς ἀμάξης, αἵτινες δὲν ἦσαν διαφανεῖς ἔνεκα

τῆς ἀναπνοῆς τῶν ταξειδεύοντων... Ἄνευ ἐντελοῦς
ἰδέας, ἄνευ διακεκριμένης ἀναμνήσεως, μεγάλη ψύ-
χους ἐντόπωσις εἰ· μάλλον καὶ τὴν τοῦ σώματος κα-
χεξίαν καὶ τὴν τοῦ πνεύματος αὐτοῦ νάρκωσιν ἠῤῥανε·
διότι ἡ χιών λευκὴ καὶ ψυχρὰ μετ' ἀφθονίας ἐπιπτεν,
ἀναλυομένη μεταξὺ τοῦ μαύρου τῶν βυάκων πηλοῦ.
Ἀφοῦ δὲ ἡ ἀμαξία ἐξεληοῦσα τῶν προστατίων, εἰσῆλ-
θεν εἰς τὴν πεδιάδα, ἀφοῦ ἐκπληκτικὴ καὶ ἀπειρος ἐκ-
τασις εἰς τὰ βλέμματα τοῦ Σαμουήλ ἐπαρουσιάσθη,
ἀφοῦ ὁ τῶν τροχῶν κρότος ἐπνιγῇ εἰς τὴν χιόνα, ὀλί-
γον κατ' ὀλίγον ὁ δυστυχὴς νεανίας ἐξηγερεθὶ τοῦ λη-
θάρρου, καὶ συνείδε τὴν ἐρημίαν, ἐν ᾗ ἔμελλε νὰ ἦναι
τοῦ λοιποῦ ἐρρίμμενος. Ἐκαστος τῶν περὶ αὐτὸν ἐνη-
σχολεῖτο περὶ τὰ ἑαυτοῦ μετ' ἀρεσκείας, μηδεμίαν
διδῶν προσοχὴν εἰς τὸν νέον ἐκείνον, ὅστις πρὸ ὀλίγου
ἐγκατέλειπεν ἀποθνήσκουσιν μητέρα, καὶ ὅστις ἔ-
κλειεν... Οὐδεὶς! Ἦσαν δ' ἐῤῥοι δύο σκαῖοι ἐμπόρων
ὑπαλλήλοι, ἀγροῖκοι καὶ ἀκριτόμυθοι, εἵινες τοὺς
χυδαίους αὐτῶν ἀστεῖς μὲς ἀντεκατέσταινον διὰ κορα-
κιστικῶν εἰς μεγαλέμπορος, ἤθους ὑψηλοῦ καὶ ἀνοή-
του, καὶ ἕτερος, οὗ τινος αἱ μακρὰι κνήμαι κατέειχον
σχεδὸν ὅλον τὸ διάστημα, οὗ τὸ ἥμισυ ὠρεῖλον δι-
καιῶς νὰ κατέχωσιν εἰ πόδες καὶ τὰ γόνατα τοῦ Σα-
μουήλ· ἦν δὲ καὶ γυνὴ τις, ἥς ἡ θεὰ τοῦ ἀσχήμου καὶ
γελοῦ γήρατος ἠῤῥανεν ἐπὶ μάλλον τὰς λύπας τοῦ
Σαμουήλ, ἀντιπαράβαλλον τὴν δυσειδῆ φυσιογνωμίαν
αὐτῆς πρὸς τοὺς σεβασμίους τοῦ προσώπου τῆς μητρός
του χαρακτῆρας. Ἰδοὺ λοιπὸν ἡ μέλλουσα αὐτοῦ ὑπαρ-
ξις. Οὕτε τρυφεραὶ καὶ κολακευτικαὶ φροντίδες! οὕτε
φιλοφροσύνη, εὐάρεστον καὶ ἀνετον τὴν ζωὴν καθι-
στῶσαι! οὕτε γλυκεῖαι λέξεις συνδιαλλάττουσαι μὲ τὴν
ἀπόγνωσιν, φαινόμεναι ὅτι ἀναβάλλουσι τοὺς πόνους
τοῦ σώματος... Ἐρημία! φρικώδης ἐρημία! ὑπαρ-
ξις ἐργώδης, βίος μοναδικός, καθ' ὃν μόνος διάγει τις
αὐτὸν μεταξὺ ὄλων τῶν θορυβωδῶν ἀπαιτήσεων τῆς ὕ-
λικῆς καὶ θετικῆς ζωῆς, ἄνευ εὐπραγίας! ἄνευ ἀναπαύ-
σεως! ἄνευ μητρός!

Καὶ τότε ἡ εἰκὼν τῆς μητρός αὐτοῦ ἀποθνήσκουσης,
ἀποθανούσης ἔως, ἐπαρουσιάσθη ἐνώπιον τῶν ὀφθαλ-
μῶν του, καὶ τοσοῦτον ἐνεργῶς ἀνενέωσε τὰς λύπας
του, ὥστε τοῦ αἵματος σφοδρῶς εἰς τὸν ἐγκέφαλον
συσσωρευθέντος, ὀλίγον ἔλειψε νὰ πνιγῇ.

Μόλις ἔλαβε τὸν καιρὸν νὰ καταβιάσῃ τὸν ὕεον τῆς
θυρίδος· αἶφνης πυκνὴ χιὼν νιφὰς ἐρρίφθη εἰς τὴν ἄ-
μαξαν καὶ νέντε κραυγαὶ μετὰ θυμοῦ καὶ ἐκπλήξεως
ἐξέφερθησαν.

— Κλείσατε τὴν θυρίδα ταύτην, κύριε.

— Μὲ τὸν κόσμον περιγελάς!

— Αἶ! κύριε, εἰσθε πολὺ θερμός!

— Τίς διάβολος σοὶ ἐνέπνευσε τὴν ἰδέαν ταύτην;

— Κύριε, κύριε, εἶμαι ὅλη μουσκευμένη.

Ὁ Σαμουήλ μὴ ἀκούσας αὐτὰς ἔμεινεν ἔμπροσθεν
τῆς θυρίδος ἀνοικτῆς, ζητῶν ν' ἀναπνεύσῃ ὀλίγον
ἀέρα.

Τότε εἰς τῶν ὑπαλλήλων ἐκείνων, ἀγροῖκος, μέλαν
γένειον ἔχων, τὸν ἔλαβε βιαίως ἐκ τῆς χειρὸς, τὸν
ὤθησεν ἐντὸς τῆς ἀμαξίας καὶ ἐκλείσε πάλιν τὴν θυ-
ρίδα. Ἐπειτα, ἐπειδὴ ὁ Σαμουήλ παρετῆρει αὐτὸν
μετ' ἐκπλήξεως ἅμα καὶ ὀργῆς.

— Ἐάν, εἶπε, μικρὲ μου κύριε, δὲν εἰσθε εὐχαρι-
στημένος εἶμαι εἰς τὰς διαταγὰς σας.

— Φεῦ! ἀνέκραξε στενάζων ὁ Σαμουήλ, φεῦ! Ἰδοὺ

ἡ περιμένουσά με τοῦ λοιποῦ τύχη. ὦ μητέρα μου, μητέρα μου!

Μετὰ παγετώδη τέλος νύκτα, ἦν διηλθεν ὁ Σαμουὴλ ἐν τῇ ἀμάξει μεταξὺ τῶν ἀγενῶν καὶ δυστρόπων ἐκείνων ἀνθρώπων ἐφάσεν εἰς τὴν πόλιν Καμβραί, τὴν θέσιν του.

Ἄμα ἐκ τῆς ἀμάξης καταβάς, ἠναγκάσθη νὰ ἐπισκεφθῇ τοὺς ἀνωτέρους αὐτοῦ στρατιωτικοὺς καὶ νὰ λάβῃ φύλλον διαμονῆς προσωρινῶς. Οὗτοι δὲ μετὰ μεγιστῆς τὸν ἐδέχθησαν ἀδιαφορίας, καὶ τὸ φύλλον τῆς διαμονῆς ἐνέφαινε αὐτῷ ὡς μέλλουσιν νὰ τῷ δώσῃ ἀσυλὸν τὴν οἰκίαν τοῦ Κ. Λανδὰστ δὲ Σιμεκούρ.

Μεταξὺ τῶν ἀναριθμήτων ἀγγαρειῶν, μὲ τὰς ὁποίας ἐπιφορτίζουσι τοὺς κατοικοὺς τῶν ἐπαρχιῶν καὶ μάλιστα τῶν πολεμικῶν πόλεων, ἄλλη παρὰ τὴν τῶν στρατιωτικῶν διαμονῶν, δι' ἧς εἰσάγουσι βιαίως ἔξω ἐν οἰκογενεῖᾳ εἰρηνικῇ, ἧς ὁ ξένος οὗτος τὰς ἔξεις καθ' ὑπερβολὴν προσκρούει, δσάκις δὲν σκανδαλίζει τὰ ἦθη τῆς, μισητοτέρα δὲν ὑπάρχει. Ὅθεν καὶ αὐτὸς ὁ φιλητυχώτερος καὶ καρτερικώτερος ἰδιώτης οὐδέποτε, ἀνευ ἀναγκαστικῆς βλέπων τὸν κομιστὴν φύλλου διαμονῆς. Καὶ ὁ Κ. Λανδὰστ δὲ Σιμεκούρ λοιπὸν, εἰς τῶν διασημωτέρων, τῆς πόλεως κατοικῶν, ὅστις ἔως τότε εἶχαν ἀπαλλαγῇ τῆς τοιαύτης ἀγγαρίας, ἔμεινε ἐκστατικὸς διὰ τὸ Σαμουὴλ ἐπαρουσιάσθαι εἰς τὴν οἰκίαν του καὶ ἐξέφρασε τὴν διὰ τοῦτο δυσἀρέσκειαν καὶ ἀπορίαν τῶν.

Ὑπὸ τοιοῦτους οἰωνοὺς ὁ Σαμουὴλ εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ κυρίου δε-Σιμεκούρ, καὶ ὑπὸ τινος γραίας μεμφιμοῦρου ὀδηγούμενος, ἦλθεν εἰς τι μικρὸν δωμάτιον, στενόχωρον καὶ δύο μόνον μικρὰ παράθυρα ἔχον, τὸ μὲν πρὸς τὸν κήπον βλέπον, τὸ δὲ πρὸς τὴν ὁδόν.

Οὐδὲν ἦν οὖν ὅμως, ὁ Σαμουὴλ ἐχάρη ὀλίγον, τὴν ἐπιούσαν, ὅτι μετὰ τὴν εἰς τὸ Νοσοκομεῖον ὑπηρεσίαν του, ἦλθε νὰ ἡσυχάσῃ εἰς τὸ μικρὸν τοῦτο δωμάτιον, ἐν αὐτῷ τοῦλάχιστον δὲν ἐλάμβανε τὰς αὐστηρὰς διαταγὰς τῶν ἀνωτέρων του, οἵτινες οὐδεμίαν πρὸς τὴν δεξιάν του καὶ τὴν ψοφοδὴ ἀπειρίαν του ἐδείκνυν συμπάθειαν· ἐκεῖ τοῦλάχιστον δὲν εἶχε ν' ἀκούσῃ τὰ χλευαστικά τῶν συναδέλφων του μειδιάματα, οἵτινες δὲν ἐννοοῦν, ὅτι δυνατόν νὰ ὑπάρξῃ βοήθης χειρουργός, ὅστις οὔτε νὰ καπνίσῃ οὔτε νὰ πίνῃ ἢ συνεισμένους, καὶ ἡρυθρία, ἀκούων τὸν παραμικρὸν ἀμφιβολὸν ἀστεϊσμόν. Ἐξπληωνόμενος ἐπὶ παλαιῷ θρονίσκου ἐμπροσθεν ἡμμένων γαιανθράκων, καίοντων μετὰ κρότου καὶ διαχρόντων μαλακῇ θερμότητι, ἠδύνατο ἐλευθέρως νὰ οἰκονομῇ περὶ τῆς μικρᾶς αὐτοῦ καὶ νὰ ἀναγινώσκῃ ἐπανελημμένως τὴν ἐπιστολὴν αὐτῆς, ἣν τὴν πρῶϊαν ἔλαβε· τὴν τοσοῦτον θλιθερὰν καὶ παρηγορητικὴν ἅμα ἐπιστολὴν. Ἐκτὸς δὲ τούτου νέον τι καὶ παιδρὸν ἡδονῆς ἀντικείμενον δι' αὐτὸν ὑπῆρχεν· ὅπερ ἦτο τὸ νὰ ἀνυψῇ κρυφίως τὸ παραπέτασμα ἐνδὸς τῶν παραθύρων του, καὶ νὰ παρατηρῇ ἐν τῷ περιζώνοντι τὸ κέντρον τῆς οἰκίας μεγάλῃ κήπῳ νεάνιδας παιζούσας. Τὰ ἀπλὰ παιγνίδια αὐτῶν καὶ ἡ παιδρότης τὸν ὠφέλουν καὶ κατεπρῶνουν ὀλίγον τὴν μελαγχολίαν, ὅρ' ἧς ἡ καρδιά αὐτοῦ ἦν κατεληγμένη. Ὡ! ὅποσα ἤθελε δώσει ἡ δυνήθη ν' ἀναμυχθῇ εἰς τὰ παιγνίδια τῶν, ἵνα δυνηθῇ νὰ εἴπῃ πρὸς αὐτάς. Πόσον εἶθαι εὐτυχεῖς, ἵνα αἱ αἰτνες δὲν εἰσθαι μακρὰν τῆς μητρὸς Ὑμῶν!

Ὅχι δὲ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ προσέτι καὶ ἡ ὑπέρμετρος δειλία του τὸν ἐμπόδιζε νὰ κάμῃ τὸ παραμικρὸν βῆμα διὰ νὰ πλησιάσῃ τὴν οἰκογένειαν αὐτῆν, ἐν ἣ ἐν τούτοις τὸν ἐκατηγόρου ὡς ἀπολίτευτον, διότι ἀπὸ τῆς ἀφιξείας του οὐδεμίαν, κατὰ τὸ εὐπρεπές, ἐπίσκεψιν ἔκαμιν.

Ἰδοὺ πῶς πρὸς τὸν οἰκοδεσπότην του εἴκριν ἡμέρας μετὰ τὴν ἀρξίν του ὁ Σαμουὴλ διέκειτο.

Ἦτο Κυριακὴ, μία τῶν περὶ τὰ τέλη τοῦ φθινοπώρου Κυριακῶν, καθ' ἃς ὁ ἥλιος ἀπαυγάζων, ὁ ἀήρ θερμὸς καὶ ὁ οὐρανὸς κυανοῦς φαίνονται ἀνέλπιστον εὐεργέτημα, παρ' οὗ σπεύδουσιν νὰ ὠφεληθῶσιν. Ἐὰν δὲ προσθέσωμεν ὅτι αὕτη ἦν ἡ τελευταία Κυριακὴ τοῦ Ὀκτωβρίου τοῦ 1816, ὑετώδους εἴπερ ποτὲ ἔτους, δύναται τις νὰ ἐννοήσῃ ὅτι οἱ ὁδοὶ τῆς Καμβραί ἦσαν πλήρεις πολιτῶν ἀπερχομένων εἰς τὰς χωρικὰς ἐορτὰς τῶν περιχώρων τῆς πόλεως, ἡ τοῦλάχιστον περίπατον ἐκτὸς τῆς πόλεως διανοομένων. Ἡ εὐάρεστος αὕτη ταραχὴ ἐδηλοῦτο καὶ εἰς αὐτὴν τὴν εἰρηνικωτέραν συνοικίαν, τὴν ἐρημικωτέραν καὶ τὴν φουδαλικωτέραν τῆς πόλεως. Περὶ τῆς ὁδοῦ τοῦ ἁγίου Γεωργίου ὁ λόγος, εἰδους τοῦ προαστείου τοῦ ἁγίου Γερμανοῦ, ὅπου τὸ κατὰστημα τῆς ὑποδιοικήσεως περιεκλείετο μετὰξὺ τεσσαράκοντα οἰκῶν, ὅπως σοβαρὰς, ἐπιτετηθευμένης καὶ κατηφορῆς, ὡς οἱ ὑπερήφανοι τρόποι καὶ ἡ ὑπεροψία ἀρχαίας ἐπικλήρου τῆς ἐπαρχίας. Αἱ οἰκίαι αὗται κατὰ μέγα μέρος εἶχον θύρας ὑποφαίους, σαθρὰς, σκυληκωδῶτους, ἐχούσας εἰς τὰς κορυφὰς φεγγίτας καὶ ἐπικαθημένας εἰς τὸ τέλος ἀναβάθρας, συνισταμένης ἐκ τεσσάρων ἢ πέντε λιθίνων βαθμιδῶν. Παραθυρόφυλλα ἐρρίκνωμένα, ἡ γυγκλιδωτὰ, χρώματος ὑποπρασίνου, εἶχον τὰ παράθυρα ἡμικεκλεισμένα, καὶ ἀπὸ τοῦ κατωφλοῦ ἀνετριχιάζε τις ἐκ τῆς ὑγρᾶς ὁσμῆς, ἣν διέδιδον αἱ ἐπὶ τοῦ διαθρόμου τῆς εἰσόδου καὶ τοῦ προθύρου ἐστρωμένοι πλῖνθοι. Τὰ παράθυρα τοῦ μοναδικοῦ πτωμάτος, ὅπερ ὑψοῦτο ὑπὲρ τὸ κατὰγειον οἰκημα ἦσαν κεκαλυμμένα ἀπὸ μεγάλα παραπετάσματα βαμβακερὰ ἀνευ ἱματισμῶν, καὶ εἰλκουμένα ἡ μάλινον ἐξηπλωμένα οὕτως, ὥστε βλέπων τις αὐτὰ ὀλίγον καλὴν περὶ τοῦ πλάτους αὐτῶν ἰδέαν συνελάμβανεν.

Ἡ διαγραφὴ μιᾶς οἰκίας τῆς ὁδοῦ τοῦ ἁγίου Γεωργίου εἶναι διαγραφὴ ὅλων σχεδόν. Ἄλλ' ὅμως πρὸς ἀνάγκην τῆς συνειδήσεώς μας, ἃς εἴπωμεν ὅτι ἐλάβομεν ὑπ' ὅψιν τὴν ἀρχαιότητα καὶ τὴν ἐπιφανεστέραν, ἐκείνην δηλαδὴ, ἐν ἣ κατῴκει ἐν ἔτει 1816 ὁ κύριος, ἡ κάλλιον, ὡς ἤθελε νὰ λέγηται, ὁ μισὲρ Λανδὰστ δὲ Σιμεκούρ.

Ὁ Μισὲρ Λανδὰστ-δὲ Σιμεκούρ ἦν ὁ πρῶτος τῶν κατὰ τὴν ὁδὸν τοῦ ἁγίου Γεωργίου οἰκούντων, ὃν ἡ ὠραιότης τῆς δειλῆς ἔσυρεν εἰς τὸ κατῴλειον τῆς οἰκίας του.

— Ἀγόμεν, Δεσποινίδες, ἀνέκραξε, θέτων τὰς χεῖρας ἐντὸς τῶν ἐκ δέρματος κατεσκευασμένων καὶ ἐπιμελῶς πεπλυμένων χονδρῶν χειρῶν αὐτοῦ· ἄγωμεν, μὴ βραδύνητε.

Ἄμα τοὺς λόγους τούτους ἀκούσασαι, τέσσαρες νεάνιδας ἔτρεξαν ἐπείσυσμένως, παρακολουθούμεναι ἀπὸ δύο ἄλλας ἀδελφὰς αὐτῶν. Ἡ μεγαλύτερα ἦν ἐκκαιδεκαετῆς περίου, ἡ δὲ μικροτέρα τριετῆς. Ἐαυθαί καὶ αἱ εἰς καὶ τὰ αὐτὰ φορέματα ἐνδεδυμένα, ἐσχημάτισαν ἐνώπιον τοῦ κυρίου δὲ Σιμεκούρ ὁμίλον

ήκούσθη εἰς τὴν κλίμακα, καὶ ἡ θύρα ἐκρούσθη σφοδρῶς.

— Τίς εἶσαι :

— Ὁ λοχαγὸς Λουστῶτ.

— Σὺ λοχαγέ ! . . . οἶμοι ! ἡ μήτηρ μου ἀπέθανεν. Σὺ βεβαίως ἔρχεσαι νὰ μοὶ ἀναγκείλῃς τὸν θάνατον αὐτῆς, — καὶ ἔπασε ἀναίσθητος.

— Στὸν διάβολον, τρελλέ, ἀνέκραξεν ὁ λοχαγός. Αἱ ! ὄχι ἡ μήτηρ σου δὲν ἀπέθανεν . Ἡ μήτηρ σου εἶναι ἐνταῦθα ἐν Καμβραϊ. σὲ προσμένει εἰς τὸ ξενοδοχεῖον. Δὲν ἠδυνήθη νὰ ζῇ ἀνευ σοῦ ἐν Παρισίοις, καὶ ἀφοῦ τέλος ἐπέτυχε τῆς συντάξεως αὐτῆς ὡς χήρας, ἤλθε νὰ σὲ ἐνταμώσῃ. Ἀλλὰ δὲν με ἀκούει· δὲν συνέρχεται εἰς ἐαυτὸν. Πῶς νὰ κάμω ; τί νὰ κάμω ; καλέ· βοήθειαν .

Ἀλλ' οὐδεὶς ἤρχετο.

Γ.

Ἡ νοσηλεύουσα.

Εὐκόλως ἔννοεῖ τις τὴν ἀμηχανίαν τοῦ γέροντος στρατιωτικοῦ, ὅτε εὐρέθη μόνος μετὰ τοῦ λειποθυμημένου Σαμουήλ. Τὸν ἀνεσῆκωσε, τὸν ἔθεσεν ἐπὶ θρονίσκου, ἔρριψεν ὕδωρ ἐπὶ τοῦ μετώπου του· ἀλλ' οὐδὲν ἦτον ἱκανὸν νὰ ἐπαναφέρῃ εἰς αἴσθησιν τὸν δυστυχῆ νεανίαν.

Τότε ὁ λοχαγὸς Λουστῶτ ἀπεφάσισε νὰ καταβῇ καὶ ζητήσῃ βοήθειαν εἰς τὴν ἐν ἧ διατρέβειν ὁ Σαμουήλ οἰκίαν.

Κατ' εὐτυχίαν ὁ Κ. δὲ-Σιμεκούρ καὶ ἡ οἰκογένειά του δὲν ἐξηκολούθησαν τὸν μελετηθέντα περίπατον· ἐπειδὴ ὁ Πρῶσος ἀξιωματικὸς, περὶ οὗ προηγουμένης ὁμιλήσαμεν, ἀκολουθῶν αὐτοὺς μετ' ἄκρας ἐπιτηδεύσεως, ἠνάγκασε τὸν γέροντα εὐγενῆ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸ οἶκον, ἀρκετὰ κακοδιάθετος καὶ ὀργισμένος κατὰ τῆς αὐθαλείας τοῦ ξένου. Ἀλλ' ἐπίσης δὲν εὐχαριστήθη βλέπων εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀγνωστὸν τινα, κρούοντα τὰς θύρας τόσοις δυνατὰ ὥστε νὰ τὰς συντρίψῃ.

— Βοήθειαν . διασποινίς, ἀνέκραξεν ὁ λοχαγός, ἀποτεινόμενος ἀπὸ ἐμψυτον ὁρμὴν πρὸς τὴν Ἀθηναίαν, ἥτις γυνὴ καὶ νέα ἔκπερε νὰ ᾔναι ἡ συμπαθεστέρη· βοήθειαν ! πρὸς Θεοῦ ! Ὁ φίλος μου, ὁ νέος ὅστις κοιταίκε· εἰς τὴν οἰκίαν σας ἀποθνήσκει.

Δὲν εἶχεν ἀνάγκην περισσοτέρων λόγων, ἵνα πάραυτα ἡ Ἀθηναίς καὶ ἡ μήτηρ αὐτῆς ἀναβῶσιν εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ Σαμουήλ, ὃν εὗρον εἰσέτι ἀναίσθητον.

Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ, ἡ Κυρία δὲ-Σιμεκούρ ἐπορεύετο ἵνα ζητήσῃ αὐτὴ ἡ ἰδίᾳ τὸν ἐν τῇ συνοικίᾳ ἐκείνῃ διαμενόντα ἱατρὸν. Αἱ δὲ νεάνιδες, οἵτινες δὲν ἐτόλμασαν ν' ἀκολουθήσωσι τὴν μητέρα καὶ τὴν πρεσβυτέραν αὐτῶν ἀδελφὴν, περιέμενον μετὰ περιεργείας ἐπὶ τοῦ κατωφλοῦ τοῦ ἐσωτερικοῦ χωριστοῦ οἰκήματος τὸ τέλος τοῦ δράματος, ὅπερ πρὸ ὀλίγου ἡ τύχη ἔρριψεν εἰς τὸν μονότονον καὶ γαλήνιον βίον αὐτῶν.

Ὡς πρὸς δὲ τὸν λοχαγὸν Λουστῶτ, οὗτος ἔχασεν ὁλοτελῶς τὸν νοῦν του, καὶ ἔκλειεν ὡς παιδάριον.

Εἰς ἄκρον ὑπὸ λύπης συγχληθεῖσα εἰς τὸ τοιοῦτο σκληρὸν θέαμα ἡ Ἀθηναίς καὶ ἡ μήτηρ αὐτῆς ἐβίβον εἰς τὸν ἀσθενῆ πνεύματα ν' ἀναπνεύσῃ καὶ προσέτριβον ἡσύχως τοὺς κροτάφους του μετ' ὕδωρ τῆς Κολωνίας.

— Δυστυχῆς τέκνον ! ἔλεγε τότε ὁ λοχαγός ἐκτελλόμενος. Ἐὰν ἤξευρες τί σὲ ἔρριψεν εἰς τοιαύτην

κατάστασιν ; Ἐνόμισεν ὅτι ἡρχόμεν νὰ τῷ ἀναγγεῖλω τὸν θάνατον τῆς μητρός του, εἰσῆλθον ὡς ἡ ἀγροῖκος καὶ ἡ μήτηρ του τὸν περιέμενον εἰς τὸ ξενοδοχεῖον, Κυρία, καὶ ἴσως θὰ εὗρη τὸν υἱὸν τῆς τεθνεῶτα !

Τοσοῦτον συμφέρον καὶ συμπάθειαν ἔδειξαν ἀμφοτέραι εἰς τοὺς λόγους τοῦ λοχαγοῦ, ὥστε καὶ αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ ἐπληρώθησαν δακρύων.

Τέλος ὁ Σαμουήλ ἔδειξε σημεῖα τινα ζωῆς. Ὁ λοχαγός, ὅστις μετ' ἀγωνίας παραιτῆται τὰς παραμικρὰς κινήσεις του, ἀφῆκεν ἀναφωνήσεις, ἐνιαῖον λύπης καὶ χαρὰς μίγμα. . . Ἀλλ' ἐπὶ τέλους δὲν ἠδυνήθη νὰ ὑπομείνῃ περισσότερον, καὶ γονατίσας πλησίον τῆς κλίνης.

— Σαμουήλ ! ἀνέκραξε, Σαμουήλ ! ἐγὼ εἰμαι· με γνωρίζεις ; Ἡ μήτηρ σου δὲν ἀπέθανε· θὰ ἔλθῃ ἐδῶ ἐντὸς ὀλίγου· θὰ τὴν ἴδῃς. . .

— Αὐρίον, εἶπεν ἡ Κυρία δὲ Σιμεκούρ, ἥτις ἔννοει τὸν κίνδυνον τοιαύτης συνεντεύξεως μετὰ τοσοῦτον σφοδρὰν κρίσιν· ἐπειδὴ αὐρίον θὰ ἔλθῃ· δὲν εἶναι οὐτω, Κύριε λοχαγέ ;

Ὁ Σαμουήλ ἄφησε τὴν χεῖρα οὗτοῦ καὶ ἔπεσεν εἰς τὴν τοῦ φίλου του· ἔπειτα βραδέως καὶ δυσκόλως τὰ βλέμματά του ἀνύψωσε· ταῦτα δὲ ἀπήντησαν τὴν ὠχρὰν ὄψιν τῆς Ἀθηναίδος, τῆς ὅλως διαλαμπούσης ἐκ τῆς ἀγγελικῆς ἐκφράσεως, τῆς εἰς τὰς γυναῖκας ὑπὸ τῆς καλοκαγαθίας παρεχομένης. Ἐνόμισε δὲ ὅτι ὠνείρευετο καὶ ἔκλεισε τοὺς ὀφθαλμούς.

Ἀλλὰ δὲν ὠνείρευετο παντάπασιν, διότι ἀπαλὴ τις χεὶρ ἐτέθη ἐπὶ τοῦ μετώπου του καὶ γλυκεῖα φωνὴ τὸν ἠρώτησεν.

— Βίβθε καλῆτερα, Κύριε ;

Δὲν ἠδύνατο ν' ἀποκριθῇ, ἀλλ' ἀπεκρίθη διὰ νεύματος. Ἐν δὲ τούτοις ἔφθασεν ὁ ἱατρός, ὅστις καθόσον ἐπροχώρει, ἔρωτῶν περὶ τῶν συμπτωμάτων τῆς ἀσθενείας, τοσοῦτον ἐγίνετο σκυθρωπότερος καὶ ἀνησυχώτερος.

— Κυρία, εἶπε, λαβὼν κατὰ μέρος τὴν κυρίαν δὲ-Σιμεκούρ. Ἐὰν ὁ ὄργανισμός του δὲν ἦτον ἀσθενῆς καὶ τὸ στήθος του καχεκτικόν, ὀλίγος περὶ αὐτοῦ ἦτον ὁ φόβος· ἀλλὰ, κατὰ δυστυχίαν φλόγῳσις δύναται νὰ συμβῇ ἐκ τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος προδιαθέσεως, καὶ τότε . . . ἄλλως, θὰ ἐπανέλθῃ τὸ ἐσπέρας· ἂν δὲ ὁ πυρετὸς ἀναφανῇ, προσκαλέσατέ με ἀμέσως.

Ἐγραψεν ἀκολουθῶς συνταγὴν καὶ ἀφοῦ ἐξηγήσῃ τὸν τρόπον, μετὰ τὸν ὅποιον ἔκπερε νὰ δώσῃ τὰ φάρμακα εἰς τὸν ἀσθενῆ, ἀνεχώρησε.

Τότε ἡ Ἀθηναίς ἐξῆλθε τοῦ δωματίου τοῦ Σαμουήλ, καὶ ἐπανήλθεν, ἀφοῦ ἐξέβαλε τὸν πῖλον καὶ τὸ μεταξὺ τὸν φόρεμα αὐτῆς, ἐνδυθεῖσα ἀπλούστατα φορέματα καὶ περιζύμα. Ἐλαβεν ἓνα σκίμποδα, ἐκάθισεν παρὰ τὸν ἀσθενῆ, ὡς ἠδύνατο νὰ κάμῃ ἀδελφὴ τις, καὶ εἶπεν εἰς τὴν μητέρα τῆς·

— Ἐὰν ἤθελες, καλὴ μου μητὴρ, νὰ καταβῇς πρὸς παρασκευάσιν τοῦ δείπνου, ἀντ' ἐμοῦ ; ἤξεύρεις ὅτι ὁ πατήρ μου δὲν θέλει νὰ περιμένῃ.

— Ἐχθρὸς δικαίων, εἶπεν ἡ Κυρία δὲ-Σιμεκούρ, μὴ λησμονήσῃς ὅμως ὅτι εἶπεν ὁ ἱατρός μίαν κουταλίαν ἐκ τοῦ ἱατρικοῦ τούτου ἀνὰ πᾶν τέταρτον τῆς ὥρας.

Ἡ Κυρία δὲ Σιμεκούρ κατέβη ἀκροποδῆτι, καὶ ἡ Ἀθηναίς ἔμεινε μόνη μετὰ τοῦ ἀσθενοῦς καὶ τοῦ μετ' ἀπορίας παρατηροῦντος αὐτὴν λοχαγοῦ. Κατὰ τὰς συμβουλὰς τῆς Ἀθηναίδος, ὁ λοχαγὸς ἐγκατέλειψεν

ἐπὶ τινα ἑπετά τὸν φίλον του, ἵνα ἐνταμύσῃ τὴν Κυρίαν Δουδοῶ, εἰς τὴν ἡ μακρὰ αὐτοῦ ἀπουσία ἐπροξένοι ἦδη ἀνησυχίαν. Μετὰ πολλὰς ῥητορικάς προφυλάξεις ὡμολόγησε τὸ συμβάν, ὀλιγοστεύων ὅσον τῷ ἦτο δυνατόν τὴν βαρύτητα αὐτοῦ. Ἐπειτα ἐν μέρει διὰ παρακλήσεων, ἐν μέρει διὰ βίας κατέπεισε τὴν ἀπληπισμένην ταύτην μητέρα, ἵνα περιμείνῃ μέχρι τῆς πρωίας τῆς ἐπαύριον, διὰ τὴν ἀπάγην πλησίον τοῦ υἱοῦ τῆς, ἀναλογιζόμενος τὰ ἐπικίνδυνα ἀποτελέσματα, ἃ περ ἤθελε παρέξει ἐπὶ τοῦ ἀσθενοῦς, τοσοῦτον ἦδη τεταραγμένου, ἡ θέα ἐκείνης, τῆς ὁποίας τὴν ἀφίξιν σοφὴ πρόνοια ἀνήγγειλεν εἰς αὐτὸν διὰ τὴν ἐπαύριον. Διὰ τὴν ἐνθάρυνθαι δὲ παντάπασιν ἤλθε πεντάκις ἡ ἐξάκις μέχρι τοῦ μεσονυκτίου, ἵνα πληροφορηθῇ περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ ἀσθενοῦς καὶ ἐδιηγῆθαι μάλιστα τὰ τελευταῖον τοσοῦτον ἐνθαρυντικὰ ψεύδη, ὥστε ἡ δυστυχὴς μήτηρ, ὀλιγώτερον ἀνησυχούσα, ἐρρίφθη ἐπὶ τῆς κλίνης, ἐν ἣ ἐκοιμήθη τέλος ὑπνον ταραχώδη.

Ἐν Παρισίοις ἤθελε φανῇ ὅπως διόλου ἀπίθανον καὶ προσκρούσῃ τὴν ἠθικὴν τὸ νὰ νοσηλεύῃ ἀγνωστὸν τινα νεᾶνις τοιαύτην ἀλλὰ κατὰ τὰ ἀπλὰ καὶ πιωχὰ τῆς Φλάνδρας ἦθη, εἰς τὴν ἐξοχὴν μάλιστα, περὶ ἧς φέρομεν τὸν λόγον, διαγωγή τοιαύτη ἦτο φυσικωτάτη. Ἦδη, κατὰ δυστυχίαν, αἰετλῆς εὐγένεια παρεμύρφωσεν τὰ ἦθη ταῦτα, τὰ ὁποῖα ἀνεμίμνησκεν εἰς πολλὰς συνετὰς πράξεις τὴν ἱερογραφικὴν ἀνατροφὴν τῶν Ἀγγλικῶν οἰκογενειῶν. Λοιπὸν οὕτε ἡ Κυρία δὲ-Σιμεκούρ, οὕτε ὁ σύζυγος αὐτῆς, οὐδὲ ὅπως ἐφαντάσθησαν νὰ ἐξελέγξωσι τὴν πράξιν ταύτην τῆς θυγατρὸς αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ πολλὰ φυσικὴν ἔκριναν αὐτήν. Ἀφοῦ δὲ ἐδεῖπνυσαν, ἡ κυρία δὲ Σιμεκούρ ἀνέβη εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ Σαμουὴλ ἵνα ἀντικαταστήσῃ τὴν θυγατέρα τῆς· ἡ δὲ Ἀθηναῖς, ἀφοῦ ἀπέφραγεν, ἐπαύλησε καὶ ἐκάθισεν παρὰ τῇ κλίνῃ μέχρι τῆς ἐπανάδου τοῦ ἱατροῦ.

— Τὴν νύκτα, εἶπε, θὰ ταραχθῇ πολὺ ὁ ἀσθενὴς ὅθεν πρέπει νὰ ἐξακολουθήσῃτε ἀνὰ τέταρτον τὴν χρῆσιν τοῦ μαλακτικοῦ. Αὔριον τὸ πρῶτ' ἐλπίζω. Θέλωμεν ἔχει ἀποτελέσματα αἰσιώτερα. Καλὴν νύκτα.

Καί, ἐξερχομένου αὐτοῦ·

— Εἶναι ἀργά, εἶπεν ἡ Ἀθηναῖς· εἰς τὸν Κ. Λουστὼτ, ὅς ἀναγκάζω νὰ ἀναχωρήσετε· διότι διήλθετε τὴν νύκτα ἐν τῇ ἀμάξῃ καὶ ἔχετε ἀνάγκην ἀναπαύσεως, λοχαγέ.

Τὴν λέξιν **ΛΟΧΑΓΕ**, τὴν ἀντὶ τῆς φιλοφρονητικῆς λέξεως **Κύριε** λεχθεῖσαν, ἀκούσας, ἐνόμισεν ὅτι ὑπῆρχεν ἀμφιβολὸς τις σχέσις οἰκειότητος, ἥτις εἰσέδυσσε μέχρι τῆς καρδίας τοῦ γέροντος στρατιωτικοῦ καὶ

— Μὲ τὴν ἀδείαν σου, δεσποινίς, εἶπε, θὰ φάγω καὶ ἐγὼ καὶ θὰ ἐπανέλθω.

— Ὅχι, ὑπέλαθεν ἐκείνη μετὰ φωνῆς θωπευτικῆς καὶ μειδιάματος, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου ὁ λοχαγὸς ἤθελε τεθῇ ἀκουσίως εἰς λατρείαν· ὅχι· αὔριον τότε εἶναι ἡ σειρά σας· σήμερον δὲ πηγαίνετε νὰ ἀναπαυθῆτε, καὶ ἐγὼ ἐπαγρυπνῶ ἐπὶ τοῦ ἀσθενοῦς ἡμῶν.

Καὶ ἐξέτεινε τὴν χεῖρα εἰς τὸν γέροντα, ὅστις, καί τοι ὑπερπεπιθυμῶν νὰ διαμείνῃ παρὰ τῷ Σαμουὴλ ἐξῆλθεν, ἡτήθη ἀπὸ τὴν ἐπιβρόχην τῆς νεάνιδος καὶ ἐπανῆλθεν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον.

Ἀφοῦ ἐξῆλθεν, ἡ Κυρία δὲ Σιμεκούρ ἤλθε καὶ ἔδωκεν εἰς τὴν θυγατέρα τῆς τὸ ἐσπερινὸν φιλῆμα, ἔπειτα ἐπορεύθη εἰς τὸ δωμάτιον παρὰ τῷ συζύγῳ αὐτῆς, ὅστις πρὸ δύο ὥρων εἶχε κοιμηθῇ, ὡς καὶ αἱ ἄλ-

λαι θυγατέρες αὐτῆς κατὰ τὰ ἔθιμα καὶ τὴν ἀγωγὴν τῆς οἰκογενείας.

Ἡ Ἀθηναῖς συνέπτοξε τὰς τρίχας, ἐκάθισεν ἀνέτως ἐπὶ μεγάλῳ θρόνῳ, ἔθεσεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτῆς σκαμνίον, ἔσυρε πρὸς ἑαυτὴν μικρὰν τράπεζαν, ἐφ' ἧς ἔκαε μικρὸς λύχνος, καὶ ἤρχισε νὰ κεντᾷ, προσέχουσα εἰς τὸ παραμικρὸν κίνημα τοῦ Σαμουὴλ.

Ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺ ἡ βελόνη αὐτῆς ἐσταμάτησεν· αἱ χεῖρες ἔπεσον ἐπὶ τῶν γονάτων τῆς, ἡ δὲ κεφαλὴ ἔκλινεν ἐπὶ τοῦ στήθους τῆς.

Δις μάλιστα ὁ ἀσθενὴς ἐξέφρασε παράπονα, τὰ ὁποῖα αὐτὴ δὲν ἤκουσεν.

Ἐφ' ὁποίων λογισμῶν ἦτο τοσοῦτον βαθύως κατελημμένη; τίνα ὠνειρεύετο;

Τὸν ἀξιωματικόν, τὸν Πρῶτον, τὸν ὁποῖον συνήνησε τὴν ἐσπέραν.

Δ'.

Βίος, ἡθὴ καὶ ἀσχολίαι τῆς οἰκογενείας τοῦ

Λανδᾶστ-δὲ-Σιμεκούρ.

Ἐνῷ ἡ Ἀθηναῖς ἀγρυπνεῖ πλησίον τοῦ Σαμουὴλ μὲ φιλοξενίαν ἀνταῖσαν τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ἡ Ναισικαὰ ἔπλυνεν αὐτὴ ἡ ἰδίᾳ εἰς τὸν ποταμὸν τὰ πανικὰ τῆς οἰκογενείας τῆς, πρέπει, ἵνα καταλάβωμεν καλῶτερον τὰ πατριαρχικά τοῦ Κ. δὲ-Σιμεκούρ καὶ τῆς οἰκογενείας τοῦ ἡθῆ, νὰ εἰσδύσωμεν εἰς τὸ ἐσώτερον καὶ νὰ μυηθῶμεν τὸν τρόπον καθ' ὃν ἐξῇ.

Ὁ Μισσὲρ Λανδᾶστ-δὲ-Σιμεκούρ δὲν ἦτον οὕτε πρίγκιψ, οὕτε δούξ, οὕτε μαρκήσιος, οὕτε κόμης, οὕτε ἀντικόμης, οὕτε ἱππότης, οὕτε βαρονίσκος. Οὐδέμου τῆς Φλάνδρας καὶ αὐτῆς τῆς γῆς ὑπῆρχε τιμᾶριον ἢ κόμης φέρουσα τὸ ὄνομα τοῦ Λανδᾶστ δὲ Σιμεκούρ. Οὐδὲν ἦττον ὅμως οὗτος ἐκαυχᾶτο ἐπὶ τῇ εὐγενείᾳ τῆς οἰκογενείας του, ὡς οὕτης ἐνδοξοτάτης καὶ ἀρχαιοτάτης· ἡ σφραγὶς αὐτοῦ, ποδὸς διάμετρον ἔχουσα, ἔφερε στίγματα ζωῶν ἐπὶ τοῦ ἐκ χρυσοῦ κατεσκευασμένου σταυροῦ· καὶ ὅταν τὴν ἐπέθετεν ἐπὶ τοῦ κηροῦ ἐπιστολῆς, ἡ μᾶλλον εἰπεῖν, ὅταν ὠμίλει περὶ τῶν προγόνων του, ὑπερφάνεια ἄφατος ἐπλάτυνε τοὺς ῥῶθωνάς του, ἐξωογᾷ τοὺς ὀφθαλμούς του καὶ ἀνύψου τὴν κεφαλὴν του. Τέλος ἡ συνήθης αὐτοῦ φράσις, ἥτις, πομπώδης καὶ πανηγυρικὴ, οὐδέποτε ἔλειπεν ἐκ τοῦ στόματός του καὶ εἰς αὐτάς τὰς μαθηματικὰς συνδιαλέξεις, ἦτον αὕτη· «**Ἡ οἰκογένειά μου εἶναι ἡ πρώτη οἰκογένεια τοῦ τόπου**».

Τὸ ἀληθὲς εἶναι, ὅτι τῆς δόξης τοῦ ταύτης ἄπασι ἡ πόλις συνεμερρίζετο ἐπίσης, παραλαβοῦσα αὐτὴν ἐκ παραδόσεως, ἀνευ ἐρίωνος περὶ τῆς κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἦττον ἀληθείας αὐτῆς. Τὸ 1814 καὶ ἡ ἐπανάδους τῶν Βουρβόνων ἐβῶσαν εἰς τὰς ἀξιώσεις ἐκείνας περισσοτέραν ἐπουδαιότητα καὶ κύρος. Τὸ πιστὸν καὶ ἐννομον τῶν ἀρχῶν τοῦ Κ. δὲ-Σιμεκούρ, ἡ τιμὴ, ἣν ἔλαβε παρὰ τοῦ **ΙΗ' Ἡ. Λουδοβίκου**, κατὰ τὴν ἐν Καμβραὶ διαμονὴν τοῦ ἡγεμόνος τούτου, καὶ ἥτις εἰς αὐτὸν ἄλλο συνίστατο ἢ εἰς τὴν πρόσκλησιν αὐτοῦ εἰς τὴν βασιλικὴν τράπεζαν, τέλος ὑπόληψις μᾶλλον φαντασιώδης ἢ πραγματικὴ εἰς αὐτὸν ὑποτιθεμένη, τὸν κατέστησαν πρόσωπον σπουδαῖον, χαιρετῶμενον εὐσεβάτως καθ' ὁδόν, καὶ τοιοῦτον, ὥστε ἐξήτουν τὴν τε προστασίαν καὶ τὰ προγράμματα εἰς τὰς πρὸς τὸν

βασιλεία πεμπομένης ἀναφοράς. Ὁ Κ. δὲ Σιμεκούρ ἐπεποιθεὶ καὶ αὐτὸς οὗτος πολὺ ἐπὶ τῇ ἐπιρροῇ αὐτοῦ· ἐπειδὴ ἐθεώρει ὡς σπουδαίαις τὰς ὑφ' ὑπουργοῦ τινος, διαμείνοντας κατὰ τὴν ἐκ τῆς Γάνδης ἐπιστροφὴν ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, γενομένης πρὸς αὐτὸν ματαίαις ὑποσχέσεις, καὶ ἐδοθήσεν αὐτὸν ἡ τύχη ἁπαξ ἢ δις εἰς τὴν προστασίαν τῶν πελατῶν του. Ὁθεν ἀγερῶχος ἐδίδεν εἰς τοὺς συμπολίτας τὴν προστασίαν αὐτοῦ, παρατηρῶν τὸ μᾶλλον ἢ ἥτιον παρ' αὐτῶν ζητούμενον δίκαιον καὶ μὴ παραχωρῶν τὴν προσυπογραφὴν του ἐν ταῖς ἀναφοραῖς, εἰμὴ πρὸς τοὺς εἰς τὴν σφόδρα βασιλικὴν φατριὰν ἀνήκοντας, καὶ ὁσάκις ἐπρόκειτο περὶ πράγματος, οὐδεμίαν παρέχοντος ἀμφιβολίαν.

Ἡ περιουσία τοῦ Κ δὲ Σιμεκούρ ἠδύνατο νὰ ἔχῃ ἀξίαν 150,000 φράγκων· ἀλλ' ἐπειδὴ συνέκειτο ἐκ γαιῶν μὴ προαγουσῶν περισσότερον τῶν τριῶν ἢ τῶν τεσσάρων τοῖς 100, καὶ εἰς αὐτὴν τὴν γονιμωτάτην γῆν τῆς Φλάνδρας, μόλις τὰ εἰσοδήματα συνεποσούνητο εἰς 5,000 λίτρας.

Πέντε χιλιάδες λίτραι πρὸς διατήρησιν δεκαμελοῦς οἰκογενείας! Τοῦτο βεβαίως ἦτον ἀδύνατον εἰς τινα ἐν Παρισίοις διαμένουσιν οἰκογένειαν, ἀλλ' εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Κ. δὲ Σιμεκούρ οὐχὶ μόνον δυνατόν ἦτον, ἀλλὰ καὶ αξιοπρεπῶς ἐξεπληροῦτο. Ἦξευρεν οὗτος πρὸς τοῦτοις μὲ τὴν εὐτελεῆ ταύτην ποσότητα νὰ ἐνδύεται κατὰ τινα τρόπον ἀριστοκρατικόν, ὅπερ οὐχὶ ὀλίγον συνετέλει εἰς τὴν ἀπόκτησιν τῆς κοινῆς ὑπολήψεως· ὑπολήψεως, τὴν ὁποίαν καὶ ἐκεῖνοι, εὖς ἐλευθέριοι· δόξαι καθίστων ἥκιστα εὐνοϊκοὺς εἰς τὸν γέροντα βασιλικόν, ποσῶς δὲν ἀπεποιοῦντο.

Ἐὰν ἡ οἰκονομία καὶ ἡ συνετὴ διαχείρησις τοῦ Κ. δὲ Σιμεκούρ συνετέλουν πολὺ εἰς τὸ ἐπαρκὲς τῶν εἰσοδημάτων του, πολλῷ μᾶλλον πρὸς τὴν ἐπιτηδείαν αὐτῶν χρῆσιν συνετέλει ἡ φιλόπονος καὶ εὐφυὲς τῆς συζύγου αὐτοῦ δραστηριότης.

Ῥγειρομένη ἐκάστην πρωΐαν ἀπὸ τῆς 6 ὥρας μετὰ τῶν θυγατέρων της, προῦριζε τὴν ἐργασίαν ἐκάστης, ἐπαγρυπνοῦσα καὶ εἰς τὴν ἀκριθεῖ αὐτῆς ἐκτίλεσιν. Αἱ δύο μεγαλείετται, κολάδια φοροῦσαι, κατέβαινον εἰς τὸ μαγειρεῖον ἵνα ζυμῶνωσι τὸν ἄρτον καὶ θέτωσιν αὐτὸν ἐπὶ τοῦ ξυλίνου πύου τοῦ πατρὸς των, ὅστις ἐνησχολεῖτο εἰς τὴν φούρουν καὶ τὴν ἀπτήσιν αὐτοῦ· δύο ἄλλαι διευθέτουσαν τὸν κοῦτῶνα τῶν γονέων των, τὸν τῆς Ἀθηναΐδος καὶ τὸ ὑπνωτήριον, περιέχον ἐξ μικρὰς καθαρωτάτας κλίνας, ὅπου συνήρχοντο αὗται κατὰ τὴν ὥραν τῆς κομμώσεως καὶ τοῦ ὕπνου· αἱ δὲ ἄλλαι, καθήμεναι πλησίον παραθύρου, διώρθουν τὰ χονδρὰ πανικὰ τῆς οἰκίας ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῆς μητρὸς των, ἥτις πανταχοῦ παρευρίσκετο, προσέχουσα μὴπως ἀφήσῃσι μόριόν τι κοριοτοῦ ἐπὶ τῶν σκεπτῶν. Ἡ ἄλευρον ἐπὶ τῆς τραπέζης τοῦ μαγειρείου ἢ κάμωσιν ἀπρόσεκτον ῥαφὴν εἰς ἐπιρῥομαμάκτρον κτλ.

Κατὰ τὴν ὀγδόην ὥραν ἐκάστη ἀνέβαινεν εἰς τὸ δωμάτιόν της, φροντίζουσα ὅλως περὶ τῆς ἁκρας αὐτοῦ καθαριότητος. Καὶ περὶ μὲν τῶν μικροτέρων ἐφρόντιζεν ἡ Ἀθηναΐς μετὰ τῆς μητρὸς, αἱ δὲ μεγαλύτεραι συνεδέοντο. Ἐπειτα προγευματίζουσαι, ἐπορεύοντο ἅπασαι εἰς τὴν πλησιόχουσαν ἐκκλησίαν, ἵνα ἀκούσωσιν εὐλαβῶς τὴν θείαν λειτουργίαν.

Ἦρχετο ἀκολούθως ἡ ὥρα τῶν σπουδῶν. Ὁ Κ. δὲ Σιμεκούρ, ὅστις ἐν τῷ δημοτικῷ συμβουλίῳ εἰς ἄ-

TOM. Ε'. (Φυλλάδιον 105).

κρον κατὰ τῆς ἀλληλοδιδασκτικῆς μεθόδου κατεφέρετο, δὲν ὑπόπτειν ὅτι ταύτην τῶντι ἐφήρμοζεν εἰς τὴν οἰκογένειάν του. Ἡ Ἀθηναΐς, ἡ μόνη τῶν θυγατέρων τοῦ Κ. δὲ Σιμεκούρ παρὰ ξένου διδασκάλου διδασκθεῖσα; ἐξεπαίδευε τὰς μεγαλύτερας ἀδελφάς, αἵτινες τὰ μαθηθέντα ἐδίδασκον εἰς τὰς τρεῖς νεώτερας αὐτῶν ἀδελφάς. Εἰς τὴν ὀρθογραφίαν, τὴν μουσικὴν, τὴν ἰχνογραφίαν ἡσχολοῦντο μέχρι τῆς πρώτης ὥρας, καθ' ἣν συνήρχετο ἡ οἰκογένεια νὰ γευματίσῃ. Τὸ γεῦμα τοῦτο ἡ κυρία δὲ Σιμεκούρ ἢ ἡ Ἀθηναΐς, συνήθως δὲ ἀμφότεραι προητοίμαζον, βοηθούμεναι ὑπὸ γράσις τινὸς ὑπηρετρίας, ἐβδομηκοντοῦτιδος, ἐπιφορτισμένης νὰ ἀγοράζῃ ἐξωθεν τὰ διὰ τὰς οἰκιακὰς ἀνάγκας ἀπαραίτητα.

Καὶ μὴ νομίσητε ὅτι ἡ θεὰ τῆς μεγάλης ἐκείνης ἐπιμήκους τραπέζης, περὶ τὴν ὁποίαν ἐκάθηντο ἐπτὰ νεάνιδες, ὅλαι ὠραῖαι, καὶ τῶν ὁποίων προέδρευε γέρων καὶ μήτηρ σεβαστοί, παρίστα πίνακα ἄνευ θεαλήτρων καὶ ἀξίας! Οὐδεὶς ἤθελε παρατηρήσει ψυχρὸς τὸν ἀρχηγὸν τῆς οἰκογενείας, ὀρθὸν, ἀπαγγέλλοντα μετὰ φωνῆς σοβαρᾶς τοὺς ἱεροὺς λόγους τῆς Κυριακῆς προσευχῆς, ὅτε τὸν ἤκουον εὐσεβῶς, τοὺς ὀφθαλμοὺς καταβιβασμένους καὶ τὰς χεῖρας ἐσταυρωμένας. Ἐπειτα ὅλα τὰ κοράσια ἐφαιδρύνοντο· εὐχάριστος καὶ γλυκεῖα λαλιά ἤρχιζε κατ' ἀρχὰς ὡς ἐλαφρὸς ὄρυθος, καὶ καθίστατο ἐντὸς ὀλίγου ἡδέϊα συνδιάλεξις, τὴν ὁποίαν ἐν μόνον νεῦμα τῆς κυρίας δὲ Σιμεκούρ ἢ τοῦ συζύγου της, γρείας καλούσης, ἤρκει νὰ μετριάσῃ. Ἀφοῦ τὸ γεῦμα ἐτελείωνε καὶ ἐλέγετο ἡ εὐχή, τότε ὁ ὀμιλος τῶν νεανίδων ὑπεξέφευγεν ἀπὸ τὴν τράπεζαν καὶ ἔτρεχε νὰ διασκεδάσῃ εἰς τὸν ὑπερμεγέθη κήπον, ὅπου ἐδίδοντο εἰς πᾶν εἶδος παιγνιδίου. Κατὰ τὴν δευτέραν ὥραν ἡ ἐργασία τὰς συνήνου ἐκ νέου περὶ τὴν μητέρα αὐτῶν μέγρι τοῦ ἐσπερινοῦ περιπάτου, ἐὰν ὁ καιρὸς τὸ ἐσχυρῇ· ἄλλως μέχρι τοῦ δείπνου, τῆς ὀγδόης δευλονότι ὥρας.

Ποτὲ δὲ ὁ Κ. δὲ Σιμεκούρ καὶ ἡ οἰκογένειά του δὲν ἀνέμιγνύνοντο εἰς τὰς κοσμικὰς ἡδονὰς τῶν χωρικῶν, καὶ ἠθέλεν εἶναι ἴσως δύσκολον νὰ γνωρίσῃ τις ἂν ἔκαμνε τοῦτο, παρακινούμενος ὑπὸ ὑπερηφανείας, ψευδευλαθείας ἢ οἰκονομίας. Φαίνεται ὅμως πιθανόν ὅτι καὶ τὰ τρία ταῦτα αἰτία ἐπίσης ὑπῆρχον εἰς τὸν κανόνα τοῦτον τῆς ἀγωγῆς, ἀπὸ τοῦ ὁποίου οὐδὲλως παρεξέτρεπετο. Μόνον τὸν χειμῶνα κατεδέχετο νὰ πηγαίῃ εἰς τὰς παρὰ τοῦ Ἐπαρχοῦ, Δημάρχου, Φρουράρχου καὶ δύο ἢ τριῶν ἀρχῶν τῆς πόλεως προσκλήσεις εἰς χοροὺς. Ἐνὶ δὲ, ἀλλὰ σπανιώτατα, εἰς τοσούτον ἔφθανεν ἡ μετριοφροσύνη του, ὥστε παρρυρίσκετο εἰς τὰς ἐσπερινὰς συναναστροφὰς ἐμπόρων ὅπως οὖν εὐυπολήπτων, ἀλλὰ μὴ διακοινοῦντων ἐν τῷ φανερῷ τὰς ἐλευθέρους αὐτῶν ἀρχάς. Ἄλλως, τὸ νὰ δέχεται τις εἰς τὴν οἰκίαν του τὸν Κ. δὲ Σιμεκούρ ἦτο τιμὴ, τὴν ὁποίαν ἕκαστος ἐζήτει· καὶ ἐδόλεπε τις τὸ πρόσωπον τῆς οἰκοδεσποίνης φαιδρὸν γενόμενον, ὅτε τιμαρτωτικὸς τις ὑπῆρτης, ὃν ἐλάμβανεν εἰς ἐκμίσθωσιν διὰ τὸ εἶδος τοῦτο τῆς ἐπισιμότητος, ἀνήγγελλε μὲ φωνὴν ἀληθοῦς φλανδρικῆν.

— Ἡ κυρία δὲ Σιμεκούρ,

— Ἡ δεσποινὶς δὲ Σιμεκούρ,

— Ὁ κύριος δὲ Σιμεκούρ,

Ἐπειδὴ ἡ Ἀθηναΐς ἦν ἡ μόνη, τὴν ὁποίαν ἐλάμβανε μεθ' αὐτοῦ εἰς τὰς συναναστροφὰς· ὡς πρὸς δὲ

τας άλλας, ἐπρωφασίζετο τὴν ἄκραν αὐτῶν νεότητα, πρὸς ἀπάλλαγὴν τῆς ὑπερέργου δαπάνης τῶν ἐξ φορματίων τοῦ χοροῦ.

Ἀπὸ τῆς ἀφίξεως τῆς Ἀθηναίδος δύο ἢ τρεῖς νέοι ἐσπούδαζον περὶ αὐτὴν καὶ ἀνεμινύοντο μὲ τοὺς ξένους ἀξιωματικούς, οἵτινες ἤρχοντο νὰ χαιρετήσωσι τὴν κυρίαν δὲ Σιμεκοῦρ καὶ τὴν θυγατέρα της. Οἱ χορευταὶ οἱ ἀνήκοντες εἰς κατωτέρας οἰκογενείας ἀνευ εὐγενῶν ἀξιώσεων παρεμέριζαν, προφυλαττόμενοι ἐκουσίως εἰμὴ ἐκείνοι, εἰς ὧν τὰ ὀνόματα προηγῆτο μόριον.

Ὡς πρὸς δὲ τὸν Κ. δὲ Σιμεκοῦρ, ἀφοῦ ἐχαιρετα τὰς κυρίας τῆς οἰκίας, ἐστάκετο ὁρῶνς ὀπισθεν τῶν παιζόντων ἐπὶ μεμονωμένης τραπέζης, καὶ, καὶ τοι οὐδέποτε οὔτε 50(00 εἰς τὸ παρὰ τῶν παιζόντων καταβαλλόμενον ἀργύριον ἀναμινύων, δὲν ἐγκατέλειπεν ὁμῶς τὴν θέσιν του, εἰμὴ διὰ νὰ ἔλθῃ ἀκριβῶς κατὰ τὴν 12 ὥραν διὰ νὰ δώσῃ εἰς τὴν σύζυγον καὶ τὴν θυγατέρα του τὸ σημεῖον τῆς ἀναχωρήσεως. Οὐτε αἱ τῆς οἰκοδομοποιῆς, οὔτε αἱ τῶν ἐν τῷ σημειωματηρίῳ τῆς Ἀθηναίδος ἐγγεγραμμένων χορευτῶν παρακλησεις ἐδύναντο νὰ τὸν ἀναπειώσιν. Εἶχε βάλει τὰς χονδράς χειρίδας, εἶχε λάβει τὸν ἐπὶ τοῦ παραθύρου πλόν του, καὶ ἔπρεπε ν' ἀναχωρήσῃ.

Ἦδη γνωρίζει τις ὁλόκληρον τὸν βίον τοῦ Κ. δὲ Σιμεκοῦρ· τὸν γνωρίζει ὅπως συνέβαινεν πρὸ δέκα ἐτῶν, ἀνευ διασκεδάσεως ἄλλης ἢ διὰ τῆς ἀναγνώσεως τῆς Κ α θ η μ ε ρ ι ν ῆ ς· ἀνευ ἄλλων παρεμπιπτόντων ζητημάτων ἢ τῶν πολιτικῶν παραχῶν, ὧν ἄλλος ἔμεινεν ἀπλοῦς θεατῆς, καὶ αἰτίνες οὐδεμίαν ἄλλην ἐπὶ τοῦ βίου αὐτοῦ μεταβολὴν παρήγαγον ἢ τὴν ἀπαίτησιν τοῦ τίτλου τ ο ὕ Δ η μ ο τ ι κ ο ὕ σ υ μ β ο ὕ λ ο υ. Ἡ πρόσοδος καὶ ἡ διαχείρισις τῶν ἐκ ποδημάτων του, ἢ καλλιέργεια τοῦ κήπου του καὶ αἱ οἰκιακαὶ φροντίδες, εἰς αἷς καθ' ἑκάστην τὸν ἔδλεπον παραδιδόμενον, ταῦτα πάντα ἐκράτουν αὐτὸν, τρόπον τινὰ, δεσμευμένον καθ' ὅλας τὰς ἡμέρας.

Ἐκτὸς τούτων, εἶχε δικαῇ συμπάθειαν καὶ ἀσρότητα ὑπέρμετρον, καὶ ὥθει τὴν χρησιμότητα μεχρι βαρβαρότητος. Ἦν πολὺ κατὰ τοῦτο ὑπερβολικὸς, ὥς εἰς τὰς πλείοντάς τῶν ἄλλων ιδεῶν του, αἰτίνες ἐξωγχοῦντο ἀπὸ ἱπποτικὸν οἷδημα λόγου καὶ συνθεσθέντο εἰς λόγους ἐφραντικούς καὶ πλεοναστικούς. Φαντασθῆτε ἀκόμη ἄνθρωπον μικροῦ πνεύματος, μὴ ἐντελοῦς ἐκπαιδεύσεως, ἰσχυρογνώμονα, ταυτολόγον εἰς τὰς περὶ πολιτικῶν δοξὰς του, καὶ ἐν ἐνὶ λόγῳ, ὀφείλοντα τὰ ἀγαθὰ τῶν αὐτοῦ προτερήματα μάλλον εἰς τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἐπιρροὴν τῆς σύζυγου του ἢ εἰς τὴν ἰδίαν του φύσιν, καὶ θέλαιε ἔχει ἐντελὴ τὸ δέαν τοῦ χαρακτηήρος τοῦ Κ. δὲ Σιμεκοῦρ.

Ἡ Κυρία δὲ Σιμεκοῦρ ὁρφανὴ, ἐξ εὐγενῶν ἔλκουσα τὸ γένος, ἀλλὰ πτωχὴ καὶ μὴ ὀφειλουσα τὴν ἀγωγὴν αὐτῆς εἰμὴ εἰς τὴν στοργὴν τῆς Δεσποίνης Ἑλισάβετ, θυγατρὸς τοῦ ἰς Λουδοβίκου, εἶχε νυμφευθῇ, δεκαπενταετῆς, διὰ τῆς μεριτείας θεοῦ τῆς τινὸς, ἐν Φλάνδρᾳ κατοικοῦντος, τὸν Κύριον δὲ Σιμεκοῦρ, ἄνδρα ἐντιμον ἀναμφιβόλως, ἀλλ' ἀγωγῆς ἀτελοῦς καὶ χαρακτηήρος δυσκόλου, ἐπειδὴ συνήδε τὴν μετριότητά του. Καὶ τοι πολὺ οὔσα νέα ἐνόησε τὴν δυσχερὴ αὐτῆς θέσιν· ἡ πρώτη αὐτῆς φροντίς ἦτο νὰ καταστήσῃ τὸν σύζυγόν της σεβαστὸν παρ' αὐτῇ καὶ νὰ τὸν καταπεισῃ, ὅτι κατεδίκαιζεν ἑαυτὸν

μετὰ πολλῆς δυσπιστίας· ἔπειτα ἐξ ὁλοκλήρου ἐπιστρέψασα εἰς τὸν σύζυγόν της τὴν φαινομένην ἐξουσίαν τοῦ οἰκήματος κατῴρθωσε νὰ φέρῃ εἰς πέρας ἐν ἀποκρύφῳ τὴν θέλησιν ταύτην. Μόνον εἰς τινὰς ἐξαιρετικὰς περιστάσεις εἶχεν ἀνάγκην νὰ πηλαίῃ κατὰ τοῦ ἰσχυρογνώμονος χαρακτηήρος τοῦ Φλανδρίου ἀρχοντίσκου, ἀλλ' ὑπεχώρει εὐχαρίτως μετὰ ταῦτα, δεικνύουσα ψευδῆ κατὰπληξιν, ὁδὸν δὲν καταλαβε ταχύτερα ὅτι εἶχεν ἄδικον, καὶ ἀναβάλλουσα ἐν κρυπτῷ διὰ τὴν ἐπιούσαν νὰ ἐπαναφέρῃ τὸν σύζυγόν της εἰς ἄλλας ιδέας.

Διοικαιεκοσαστῆς διαμονὴ ἐν ἐπαρχίᾳ, ἡ δυστυχὴς καὶ μονήρης ζωὴ, τὴν ὅποιαν διῆγε, καὶ αἱ ἐπίπονοι περὶ οἰκονομίας φροντίδες εἶχον καταστήσει ἀναμφιβόλως ὀλίγον κατατρίπτους τὴν ἀνύψωσιν τῶν ιδεῶν καὶ τὸ ἐξῆρχον τῆς συμπεριφορᾶς, ἢ ἡ Κυρία δὲ Σιμεκοῦρ ὥρειλεν εἰς τοὺς ἀνθρώπους, μεταξὺ τῶν ὁποίων διήλθε τὴν νεότητα αὐτῆς. Ἀλλ' αἱ οἰκιακαὶ ἐργασίαι κατέστησαν ὀλίγον τραχείας τὰς χεῖρας της, οὐδὲν ἦτον ὁμῶς ἀνευρίκει τις εἰς τὴν μαθήτριαν τῆς Κυρίας Ἑλισάβετ μεϊδιαμα πλήρες λεπτότητος καὶ γλυκύτητος, καὶ εὐγενῇ ἀξιοπρέπειαν, ὥς μὴ οὔσαν ἐπιτετηδευμένην. Ἄλλως δὲ, ἦν ἐνθερμος τοῦ βασιλέως ὑπέρμαχος, ἐνθυμουμένη τὴν εὐεργέτριαν αὐτῆς, σύζυγος ἀφωσιωμένη, μήτηρ φιλόστοργος, καὶ ἀνεχομένη ὄλην τὴν ἐπιρροὴν τῆς θυγατρὸς τῆς Ἀθηναίδος, τὴν ὅποιαν αὐτὴ ἡ ιδέα ἐξήσκει ἐπὶ τοῦ συζύγου αὐτῆς.

Ἡ Ἀθηναῖς δὲν ἐγνώριζεν εἰσέτι παντάπασιν τὸν κόσμον ἐξ ἰδίας πείρας· τὸν ἐγνώριζε μόνον ἐκ τῶν βιβλίων, δηλαδὴ ἐκ ψευδούς καὶ ἐπισηφαλοῦς μέσου. Καὶ τοι αὐστηρῶς ἡ κυρία δὲ Σιμεκοῦρ ἐπαγρυπνοῦσα εἰς τὰς ἀναγνώσεις τῆς θυγατρὸς αὐτῆς, δὲν ἐσυλλογίσθη νὰ τῇ ἀπαγορεύσῃ συγράμματα τινὰ, ὑποτιθέμενα ἀκίνδυνα, καὶ τὰ ὅποια ἤθελον τῶν αὐτῶν ἀπαγορευθῇ (ὥς πολλὰ ἄλλα ἀδίκως λεγόμενα ὅτι εἰναι βλαβερά), δι' ἑλλειψιν συνετῆς ἐρμηνείας καὶ ἐπαγρυπνήσεως ἐπιτηδεύσας.

Ἡ Παμέλα, ἡ Κλαρίσσα Ἀρλόβα, ὁ Γραντισσὼν, ὁ δεκανεὺς τῆς Κίλλερινης εὕρισκοντο ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς κυρίας δὲ Σιμεκοῦρ, καὶ τὴν διὰ τὴν ἐκ παραδόσεως φήμην τοῦ ἀβλαβοῦς αὐτῶν ἐσυγχωρήθη ἡ ἀνάγνωσις των εἰς τὴν νεανίδα, τὴν ἐκ ταύτης πολλὰς ῥωμαντικὰς ιδέας ἀντλοῦσαν.

Αἱ ἰδέαι αὗται, ἡνωμέναι μὲ τὴν συνειδήσιν τῆς κληρονομικῆς αὐτῆς εὐγενείας (διότι ἐθεώρει ὥς σπουδαίαν τὴν παρὰ τοῦ πατρὸς εἰς ἀξιώσεις ἀμφιβόλους, ὥς γνωστὸν, διδομένην ἐπισκευήν), ἐξήλειπον ἐκ τοῦ νοῦς αὐτῆς πᾶσαν ἰδέαν πενίας, καὶ τῇ ἐδείκνυνον κατ' ἀρχὰς ὥς δυνατόν, ἔπειτα ὥς πιθανόν, καὶ τελευταῖον ὥς βεβαίον, λαμπρὸν τινὰ γάμον. Ἦδύνατο νὰ φοβῆται μήπως δὲν σύναπανιτῇ ἐντὸς ὀλίγου τὸν ἄνθρωπον, ὅστις ἐμελλε νὰ καταθέσῃ πρὸ τῶν ποδῶν της ὄνομα λαμπρὸν καὶ τύχην μεγάλην, ὅτε ἔδλεπεν ἀντανακλωμένους εἰς τὸν καθρέπτην τοῦ δωματίου, ἐνῷ ἐκοιμάτο, τοὺς τοσοῦτον θαλκτικούς καὶ εὐγενεῖς χαρακτηήρας τοῦ προσώπου της· εἰς αὐτὸ τὸ μεγαλοπρεπὲς μέτωπον ἐχοιμάζετο στέμμα Μαρκεσίας, εἰς τοὺς λευκοὺς ἀδαμαντίνους ὤμους, εἰς τὸ κομψὸν ἐκεῖνο ἀνάστημα πολυτελεῖ ἐξ ἐπικρέου ἱμάτια. Τὸ αἰσθάνεται ἤδη· μίαν ἡμέραν, ἐντὸς ὀλίγου, πολυάριθμοι ὑπηρέται θέλουσι κατασκοπεύει περὶ αὐτὴν τὸ παραμικρὸν νεῦμα τῶν μαλαινῶν αὐτῆς ἃ.

φθαλμῶν. Μάλιστα, νέος σύζυγος, ἄξιος κληρονόμος διασῆμου οἰκογενείας θὰ εἶναι ἐκεῖ, πλησίον αὐτῆς, συρομένης ὑπ' ἄρματος ταχέως ἐν τῷ μέτῳ τῶν Παρισίων ἐκείνων, περὶ ὧν ἀκούει τοιαῦτα θαύματα διαθρυλλούμενα! Τὸν μὲν χειμῶνα αἱ ἡδοναὶ τῆς αὐλῆς μὲ τὴν πολυτελείαν τῆς, τὸ δὲ θέρος ἡ διαμονὴ ἐν οἰκίᾳ εἰς ἔξοχὴν μὲ τὴν φυσικὴν θεραπείαν! . . .

Ὡ! μάλιστα! οὐδενὸς τούτων θὰ ἔχη ἔλλειψιν. Ἡ δνειροπόλησις αὐτῇ, τὰ σχέδια ταῦτα μέλλουσιν ἐντὸς ὀλίγου νὰ πραγματοποιηθῶσι. Πῶς! μεταξὺ τοῦ ἐκλεκτοῦ ὧν τῆς ἀλλοδαπῆς εὐγενείας τῆς συσσωρευμένης εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Λόρδου Οὐελιγκτῶνος, πρὸς τὸν Γερμανὸς, νέος τις Λόρδος δὲν ἤθελε ἐνατενίσαι τὰ βλέμματά του πρὸς τὴν κληρονόμον τοῦ δνόματος τοῦ δὲ-Σιμεκὺρ, καὶ δὲν ἤθελε νομίσαι ἑαυτὸν εὐτυχῇ, ἐὰν συμμερυσθῇ μετ' αὐτῆς τὴν τύχην του καὶ τὴν τάξιν του. Ὡ! ἐὰν ἦτον ἐκεῖνος ὁ νέος εἰκοσιπενταετής λοχαγὸς, ὅστις πανταχοῦ τὴν ἀκολουθεῖ, τὸν ὁποῖον συνήνησε δις εἰσέτι χθές, καὶ τὸν ὁποῖον ἀναμριβόλως θὰ ἴδῃ μετὰ ὀλίγῃς ἡμέρας εἰς τὸν χορὸν, τὸν ὁποῖον διδαι ὁ Ἐπαρχος! . . .

Τοιοῦτοι ἦσαν εἰσέτι οἱ διαλογισμοὶ τῆς παρθένου, δις περὶ τὰ χαράγματα εἰσῆλθεν ἡ μήτηρ τῆς ἡσύχως μετὰ τοῦ ἱατροῦ.

Οὗτος παρετήρησεν ἐν σιωπῇ τὸν σφυγμὸν τοῦ ἀσθενοῦς, ἔθεσε τὴν χεῖρά του ἐπὶ τοῦ μετώπου καὶ τοῦ στήθους του· ἔπειτα ἀφ' οὗ ἐπληροφορήθη περὶ τῶν συμπτωμάτων τῆς νυκτός,

— Ὁ νέος κύριος ἐσώθη, εἶπε, καὶ θὰ ἰαθῇ, καθόσον ἡ ἀσθενὴς αὐτοῦ κράτις τὸ ἐπιτρέπει· φθάνει μόνον νὰ μὴ πράξῃ τὴν παραμικρὰν ἀτοξίαν κατὰ τὴν ἀνδρῶσίν του, ἥτις θὰ ἦναι μακροχρόνιος.

— Καὶ ἡ μήτηρ του; ἡ μήτηρ του δύναται νὰ εἰσέλθῃ ἄνευ κινδύνου; ἠρώτησε μετ' ἀγωνίας γυνὴ τις ἱσταμένη ἐντρομος ἐν τῷ ἀντιθαλάμῳ, καὶ προσηλούσα εἰς τὸν ἱατρὸν βλέμματα περιμένοντα παρ' αὐτοῦ τὴν ζωὴν ἢ τὸν θάνατον.

— Μάλιστα, κυρία, φθάνει μόνον νὰ προκαταληφθῇ ὁ ἀσθενὴς περὶ τούτου μετὰ πολλῆς προφυλάξεως.

— Ἐγὼ ἐπιφορτίζομαι τοῦτο, εἶπεν ἡ Ἀθηναίς, εἰσερχομένη εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ Σαμουήλ.

Ἀμέσως μετὰ τοῦτο ἀνεράνη, καὶ ἔκαμε νεῦμα εἰς τὴν κυρίαν Δουβόα, ἥτις, ἐλθοῦσα, ἐγονυπένησε παρὰ τῇ κλίνῃ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς.

Ὁ Σαμουήλ ἔσφιγξε τὴν χεῖρα τῆς μητρὸς του καὶ τὴν ἔφερεν εἰς τὰ χεῖλη του· διότι ὑπάρχουσιν αἰσθητά, τὰ ἑποῖα οἱ ἀνθρώπινοι λόγοι εἶναι ἀνίκανοι νὰ ἐκφράσωσι, καὶ τὰ ὅποι, καὶ τοι μέγιστα, ἐκφράζει μία μόνη σύνθλιψις.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ, ὑπὸ Λ. Παπα-Ἰωάννου.)

(ἐκολουθεῖ)

ΗΘΙΚΟΣ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ἈΝΘΡΩΠΟΥ.

(Ἐκ τοῦ πολιτικοῦ ἐγχειριδίου τοῦ K. V. Guichard).

Ἦτο δὴ οὗτος ὁ ἥλιος ἐν ὄλῃ τῇ λαμπρότητι καὶ μεγαλοπρεπείᾳ αὐτοῦ. Οἱ λόφοι καὶ τὰ δάση ἐπὶ οὐρανῷ φλογώθους σκιαγραφούνταν, αἱ ὑπὸ τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου παραγόμεναι σκιαί ἐξαλείφονταν βαθμηδὸν τὸ γλαυκὸν τοῦ οὐρανοῦ ἀποβάλλεν τὰς λάμψεις του, καὶ διαυγάζει ἀόριστον, διὰ τοῦ ἐλάφρου καλύμματος τῆς ἐσπέρας, τῶν πρώτων ἀστέρων τὸ σελάγισμα.

Διατὶ θακρύνουσιν οἱ ὀφθαλμοί μου; διατὶ ἡ ἐξαλλος αὕτη τῆς ψυχῆς μου εὐφροσύνη, ἡ μεταφέρουσα με πέραν τῶν κοινῶν ἡδονῶν καὶ θλίψεων τῆς ζωῆς;

Μὴ ἡ θεωρία τοῦ παντός συσχετίζει ἡμᾶς μετὰ Νοός τιος ὑπερίπτου; μὴ διὰ τῆς θαυμασίας ἀρμονίας τοῦ φυσικοῦ κόσμου, δέδωται εἰς ἡμᾶς νὰ διῶμεν μὲν τὸν μέλλοντα ἡμῶν προορισμὸν;

Περιστοιχίζεσθαι ὑπὸ ἀντικειμένων, μαρτυροῦντων Νοῦν τινα τὰ πάντα διαπόντα. Τὸ φυτὸν ἔχει ρίζας καὶ φύλλα, διατρέφοντα αὐτὸ ἐκ τῆς ἱκμάδος τῆς γῆς καὶ τῶν ἀτμῶν τοῦ ἀέρος, ἄνθη ἐν οἷς τελεῖται ἡ γονυμοποίησις τῆς σπορᾶς· ὀπώρας ἡ κόκκους ἐξασφαλίζοντας τὴν ἀναβλάστησιν του. Τίς πιστεύει οὐδὲν ὑπάρχει σκόπιμον μετὰ τῶν διαφορῶν τούτων μερῶν τοῦ φυτοῦ καὶ τῶν ἐνεργειῶν, ἃς ἐκτελοῦσι. Δὲν ἔγεινεν τὸ στόμα ἡμῶν ἵνα ἐσθίῃ, τὸ οὖς ἡμῶν ἵνα ἀκούῃ, οἱ πόδες μας ἵνα ὁδεύωμεν καὶ τὰ ὄμματα μας, ὁ θαυμαστὸς οὗτος μηχανισμὸς, ἵνα βλέπωμεν; Αὐτῶν τῶν πηγῶν τὸ ὀρμέμευτον, δι' οὗ διδασκονται νὰ κατασκευάζωσι τὰς σωλαὰς των δὲν ἐδόθη αὐτοῖς ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ παρέχωσι καταφύγιον εἰς τοὺς νεοστούς των; Ἀρθεῖ τῇ φορᾷ ὁ δρόμος τῶν ἀστέρων, οἵτινες ἐπαρμένονι κατὰ μυριάδας εἰς τὸ στερίωμα δὲν συγκρούονται, καὶ τὴν τροχίαν αὐτῶν διανύουσιν μετ' ἀπαραμώτου ἀκριείας;

Ὡ! πάντα τὰ φαινόμενα ταῦτα δὲν εἶναι ἀποτέλεσμα τυχαίου τιος συνδυασμοῦ· μαρτυροῦσι πασιδόλως τέλος τι, σκοπὸν τινα, Νοῦν. Ὁ ἄνθρωπος, ὅστις δὲν ἀμφιβάλλει περὶ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ νοός, δὲν θέλει ἀναγνωρίσει τὸν Νοῦν εἰς τὰ ἔργα τῆς φύσεως, τοσοῦτον θαυμασιῶς ἀνωτέρα τῶν ἰδικῶν του, καὶ εἰς τὴν τάξιν τοῦ παντός, τοῦ ὁποῖου αὐτὸς ἀτιμὸν τι μόνον εἶναι ἀδιόρατον;

Ἡ προσεγγάρουσα τοῦ παντός Νόησις ὀλικὴ τις ἄρα ἡ αὐλός ἐστι; ἐκτὸς τοῦ κόσμου εὐρίσκεται, ἡ συνίστησι μέρος αὐτοῦ, διακεχυμένη εἰ πᾶν μέρος τῆς ὕλης, ἡ συνεχόμενη τῷ παντί, ὡς ἡ ψυχὴ ἡμῶν τῷ σώματι; Πολλὰ τῶν ζητημάτων τούτων θέλουσι μείνει ἄλυτα εἰς αἰῶνα τὸν ἄπαντα, ἀλλὰ τὸν ἀνώτατον Νοῦν δυνάμεθα νὰ σπουδάζωμεν εἰς τὰ ἔργα αὐτοῦ.

Πάντα, ἐν τῇ φυσικῇ τάξει, φέρουσι τὸν χαρακτῆρα τοῦ σοφίας καὶ τῆς μεγαλειότητος. Ἡ φαντασία ἡμῶν, ὅσον καὶ ἂν ὑψωθῇ, ὅσα θαυμάσια ἐπὶ θαυμασιῶν σωρεύσει, θέλει μείνει πάντοτε κατωτέρα τῆς πραγματικότητος. Ἀνέλθετε εἰς τὰς κορυφὰς τῶν ὀρέων, ἐνώπιόν σας ἐπιτιδοῦνται οἱ βουνοί, οἱ Χει-